ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
NILS WAHL
της 4ης Ιουνίου 2015 [1]

Υπόθεση C-103/14

Bronius Jakutis,
Kretingalės kooperatinė ŽŪB
κατά
Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos,
Lietuvos valstybė
[αίτηση του Vilniaus apygardos administracinis teismas (Λιθουανία)

για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως]

«Προδικαστική παραπομπή — Κοινή γεωργική πολιτική (ΚΓΠ) — Ερμηνεία του κανονισμού (ΕΚ) 73/2009 — Κύρος των άρθρων 10, παράγραφος 1, και 132, παράγραφος 2, του κανονισμού 73/2009, καθώς και της εκτελεστικής αποφάσεως C(2012) 4391 τελικό της Επιτροπής και του εγγράφου εργασίας DS2011/14/REV2 της Επιτροπής, της 20ής Οκτωβρίου 2011, υπό το πρίσμα της πράξεως προσχωρήσεως του 2003, των αρχών της ασφάλειας δικαίου, της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, της χρηστής διοικήσεως, του θεμιτού ανταγωνισμού και της απαγορεύσεως των διακρίσεων καθώς και των σκοπών της ΚΓΠ οι οποίοι διατυπώνονται στο άρθρο 39 ΣΛΕΕ — Διαφοροποίηση των άμεσων ενισχύσεων οι οποίες χορηγούνται στους γεωργούς στα νέα κράτη μέλη — Μείωση των συμπληρωματικών εθνικών άμεσων ενισχύσεων — Επίπεδα των άμεσων ενισχύσεων τα οποία εφαρμόζονται στα παλαιά και στα νέα κράτη μέλη — Σύγκριση — Εξίσωση των επιπέδων των άμεσων ενισχύσεων κατά το έτος 2012 — Έλλειψη στοιχείων βάσει των οποίων διαπιστώνεται η εξίσωση του επιπέδου των άμεσων ενισχύσεων που εφαρμόζεται στα παλαιά και στα νέα κράτη μέλη — Έλλειψη αιτιολογίας — Μη δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης»

I – **Εισαγωγή**

1. Η υπό κρίση υπόθεση αφορά το περίπλοκο ζήτημα της δυνατότητας συγκρίσεως των *επιπέδων* των άμεσων ενισχύσεων υπέρ των γεωργών στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, παρά τις ουσιώδεις διαφορές μεταξύ των *ποσών* των άμεσων ενισχύσεων που χορηγούνται στα διάφορα κράτη μέλη.

2. Η εν λόγω σύγκριση είναι απαραίτητη προκειμένου ιδίως να εξακριβωθεί αν η διαφοροποίηση των άμεσων ενισχύσεων και η μείωση των συμπληρωματικών εθνικών άμεσων ενισχύσεων (στο εξής: ΣΕΑΕ) είχαν εφαρμογή το 2012 στα νέα κράτη μέλη τα οποία προσχώρησαν στην Ένωση την 1η Μαΐου 2004 (στο εξής: κράτη της ΕΕ-10). Η κεφαλαιώδης σημασία του ζητήματος αυτού για τους γεωργούς των κρατών της ΕΕ-10 δεν δύναται να αμφισβητηθεί.

1 — Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γαλλική.

3. Κατά το καλούμενο καθεστώς του «phasing-in», στα κράτη της ΕΕ-10, μετά την προσχώρησή τους στην Ένωση, οι άμεσες ενισχύσεις υπέρ των γεωργών εισάγονται κατά τρόπο σταδιακό, με σκοπό να ανέλθουν, το 2013, στο 100 % του επιπέδου ενισχύσεων το οποίο εφαρμόζεται στα άλλα κράτη μέλη. Η προβληματική που εγείρεται με την υπό κρίση αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά τη σύγκριση των επιπέδων των άμεσων ενισχύσεων τα οποία εφαρμόζονταν το 2012 στα κράτη της ΕΕ-10 και στα κράτη μέλη της Ένωσης με τη σύνθεση που αυτή είχε στις 30 Απριλίου 2004 (στο εξής: κράτη της ΕΕ-15).

4. Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως την οποία υπέβαλε το Vilniaus apygardos administracinis teismas (Λιθουανία) αφορά, αφενός, την ερμηνεία ορισμένων διατάξεων του κανονισμού (ΕΚ) 73/2009 του Συμβουλίου [2] και, αφετέρου, το κύρος ορισμένων διατάξεων του κανονισμού αυτού, της εκτελεστικής αποφάσεως C(2012) 4391 τελικό της Επιτροπής [3] και του εγγράφου εργασίας DS2011/14/REV2 της Επιτροπής [4]. Η εξέταση των προδικαστικών ερωτημάτων καθιστά αναγκαία, μεταξύ άλλων, την αναφορά στο άρθρο 39 ΣΛΕΕ, στην πράξη προσχωρήσεως του 2003 [5] και σε ορισμένες γενικές αρχές του δικαίου της Ένωσης.

5. Ενώ είναι η πρώτη φορά που το Δικαστήριο έρχεται αντιμέτωπο με ζητήματα σχετικά με την εφαρμογή της διαφοροποιήσεως και των μειώσεων των ΣΕΑΕ στα κράτη της ΕΕ-10, το Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει ήδη επιληφθεί άμεσων προσφυγών με αντικείμενο την ακύρωση πράξεων της Ένωσης στον τομέα αυτό [6]. Ωστόσο, το ζήτημα της ερμηνείας της έννοιας του «επιπέδου των άμεσων ενισχύσεων» κατά το άρθρο 10, παράγραφος 2, του κανονισμού 73/2009 παραμένει ανοιχτό [7].

2 — Κανονισμός της 19ης Ιανουαρίου 2009, σχετικά με τη θέσπιση κοινών κανόνων για τα καθεστώτα άμεσης στήριξης για τους γεωργούς στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής και τη θέσπιση ορισμένων καθεστώτων στήριξης για τους γεωργούς, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) 1290/2005, (ΕΚ) 247/2006 και (ΕΚ) 378/2007 και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) 1782/2003 (ΕΕ L 30, σ. 16).

3 — Εκτελεστική απόφαση της 2ας Ιουλίου 2012, για την έγκριση των συμπληρωματικών εθνικών άμεσων ενισχύσεων στη Λιθουανία για το έτος 2012 [κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό K(2012) 4391].

4 — Της 20ής Οκτωβρίου 2011 (στο εξής: έγγραφο εργασίας DS2011/14/REV2).

5 — Πράξη περί των όρων προσχωρήσεως της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Λετονίας, της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, της Δημοκρατίας της Μάλτας, της Δημοκρατίας της Πολωνίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας και της Σλοβακικής Δημοκρατίας και των προσαρμογών των Συνθηκών επί των οποίων βασίζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ L 236, σ. 33), της 23ης Σεπτεμβρίου 2003 (στο εξής: πράξη προσχωρήσεως του 2003).

6 — Ειδικότερα, στην υπόθεση T-386/13, η περιφέρεια Kėdainių, Λιθουανία (Kėdainių rajono Okainių ŽŪB) και άλλοι 134 προσφεύγοντες ζήτησαν από το Γενικό Δικαστήριο να ακυρώσει την εκτελεστική απόφαση C(2012) 4391 —την ίδια δηλαδή εκτελεστική απόφαση η οποία αμφισβητείται και στο πλαίσιο της υπό κρίση αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως— και να κηρύξει ανίσχυρα, με βάση το άρθρο 277 ΣΛΕΕ, αφενός, το άρθρο 132, παράγραφος 2, τελευταίο εδάφιο, του κανονισμού 73/2009 και, αφετέρου, ένα μέρος του άρθρου 10, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού. Με τη διάταξή του Kėdainių rajono Okainių κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής (T-386/13, EU:T:2014:754), το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή ως απαράδεκτη, με το αιτιολογικό ότι η αίτηση ακυρώσεως της εν λόγω αποφάσεως δεν είχε ασκηθεί εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών και ότι η ένσταση παρανομίας είχε προβληθεί παρεμπιπτόντως. Αντιθέτως, στην υπόθεση Λιθουανία κατά Επιτροπής (T-533/13), η Δημοκρατία της Λιθουανίας ζήτησε από το Γενικό Δικαστήριο να ακυρώσει το άρθρο 1, παράγραφος 4, της εκτελεστικής αποφάσεως C(2013) 4487 τελικό της Επιτροπής, της 19ης Ιουλίου 2013, με την οποία επετράπη η χορήγηση μεταβατικής κρατικής ενισχύσεως στη Λιθουανία το 2013. Η εκδίκαση της υποθέσεως ανεστάλη μέχρι το Δικαστήριο να αποφανθεί επί των προδικαστικών ερωτημάτων στην υπό κρίση υπόθεση.

7 — Όσον αφορά τη διαφοροποίηση, η Δημοκρατία της Πολωνίας, στην υπόθεση T-333/09 (απόφαση Πολωνία κατά Επιτροπής, T-333/09, EU:T:2012:449), ζήτησε την ακύρωση του παραρτήματος I της αποφάσεως 2009/444/ΕΚ της Επιτροπής, της 10ης Ιουνίου 2009, σχετικά με τον καθορισμό της κατανομής στα κράτη μέλη των ποσών που προκύπτουν από τη διαφοροποίηση η οποία προβλέπεται στα άρθρα 7 και 10 του κανονισμού (ΕΚ) 73/2009 του Συμβουλίου για τα έτη 2009 έως 2012 (ΕΕ L 148, σ. 29). Στην απόφαση αυτή, το Γενικό Δικαστήριο δεν αντιμετώπισε ρητώς το ζήτημα των επιπέδων των άμεσων ενισχύσεων. Στην απόφαση Agrargenossenschaft Neuzelle (C-545/11, EU:C:2013:169), το Δικαστήριο είχε επίσης την ευκαιρία να εκτιμήσει τη διαφοροποίηση και τις συμπληρωματικές μειώσεις των άμεσων ενισχύσεων στα παλαιά κράτη μέλη για τα έτη 2009 έως 2012, χωρίς ωστόσο να ασχοληθεί με το ζήτημα των επιπέδων των άμεσων ενισχύσεων.

II – **Το νομικό πλαίσιο — το δίκαιο της Ένωσης**

Α — *Η πράξη προσχωρήσεως του 2003*

6. Το άρθρο 9 της πράξεως προσχωρήσεως του 2003 ορίζει:

«Οι διατάξεις της παρούσας Πράξης που έχουν ως αντικείμενο ή αποτέλεσμα την κατάργηση ή τροποποίηση, κατά τρόπο μη μεταβατικό, πράξεων που εξεδόθησαν από τα όργανα, προσλαμβάνουν την ίδια νομική φύση με τις καταργούμενες ή τροποποιούμενες διατάξεις και υπόκεινται στους ίδιους με αυτές κανόνες.»

Β — *Ο κανονισμός (ΕΚ) 1259/1999*

7. Ο κανονισμός (ΕΚ) 1259/1999 του Συμβουλίου [8] εφαρμοζόταν, σύμφωνα με το άρθρο του 1, στις πληρωμές που χορηγούνταν απευθείας στους γεωργούς δυνάμει καθεστώτων στηρίξεως στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΚΓΠ) και που χρηματοδοτούνταν εν όλω ή εν μέρει από το τμήμα Εγγυήσεων του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ) [9].

8. Το παράρτημα ΙΙ, κεφάλαιο 6, σημείο 27, της πράξεως προσχωρήσεως του 2003 επέφερε τροποποιήσεις στον κανονισμό 1259/1999, μεταξύ των οποίων την προσθήκη των άρθρων 1α, 1β και 1γ, τα οποία αφορούν τα καθεστώτα στηρίξεως στα νέα κράτη μέλη.

9. Το άρθρο 1α του κανονισμού 1259/1999 καθιερώνει καθεστώς σταδιακώς αυξανόμενων άμεσων ενισχύσεων (καθεστώς καλούμενο «phasing-in») στα νέα κράτη μέλη:

«Εισαγωγή καθεστώτων στήριξης στα νέα κράτη μέλη

Στην Τσεχική Δημοκρατία, την Εσθονία, την Κύπρο, τη Λετονία, τη Λιθουανία, την Ουγγαρία, τη Μάλτα, την Πολωνία, τη Σλοβενία και τη Σλοβακία (που καλούνται εφεξής “το νέο κράτος μέλος” ή “τα νέα κράτη μέλη”) οι άμεσες πληρωμές που χορηγούνται δυνάμει των καθεστώτων στήριξης του άρθρου 30 εισάγονται σύμφωνα με το κάτωθι πρόγραμμα αυξήσεων οι οποίες εκφράζονται ως ποσοστό του τότε ισχύοντος επιπέδου των πληρωμών αυτών στην Κοινότητα [με τη σύνθεση που αυτή έχει] στις 30 Απριλίου 2004.

25 % το 2004

30 % το 2005

35 % το 2006

40 % το 2007

50 % το 2008

60 % το 2009

70 % το 2010

8 — Κανονισμός της 17ης Μαΐου 1999, σχετικά με τη θέσπιση κοινών κανόνων για τα καθεστώτα άμεσης στήριξης στα πλαίσια της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΕΕ L 160, σ. 113).

9 — Πλην εκείνων που προβλέπονται από τον κανονισμό (ΕΚ) 1257/1999 του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1999, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ) και για την τροποποίηση και κατάργηση ορισμένων κανονισμών (ΕΕ L 160, σ. 80).

80 % το 2011

90 % το 2012

100 % από το 2013.»

10. Το άρθρο 1β, το οποίο επίσης προστέθηκε στον κανονισμό 1259/1999 δυνάμει του παραρτήματος ΙΙ, κεφάλαιο 6, σημείο 27, της πράξεως προσχωρήσεως του 2003, καθιερώνει καθεστώς ενιαίων στρεμματικών ενισχύσεων (στο εξής: ΚΕΣΕ), το οποίο τα κράτη της ΕΕ-10 μπορούν να επιλέξουν να εφαρμόσουν.

11. Κατά τις διατάξεις του άρθρου 1γ του κανονισμού 1259/1999, επιτρέπεται στα νέα κράτη μέλη να χορηγούν ΣΕΑΕ. Η παράγραφος 2, τελευταίο εδάφιο, του άρθρου αυτού ορίζει:

«Η συνολική άμεση ενίσχυση που μπορεί να χορηγείται σε γεωργό στα νέα κράτη μέλη μετά την προσχώρηση δυνάμει του σχετικού καθεστώτος της [Ένωσης], συμπεριλαμβανομένων όλων των συμπληρωματικών εθνικών άμεσων πληρωμών, δεν υπερβαίνει το ύψος της άμεσης ενίσχυσης που θα δικαιούνταν ο γεωργός βάσει του αντίστοιχου καθεστώτος [της Ένωσης] που ισχύει στα κράτη μέλη εντός της Κοινότητας [με τη σύνθεση που αυτή έχει] στις 30 Απριλίου 2004.»

Γ — *Ο κανονισμός (ΕΚ) 1782/2003*

12. Η μεταρρύθμιση της ΚΓΠ πραγματοποιήθηκε παράλληλα με τις διαπραγματεύσεις προσχωρήσεως οι οποίες διεξήχθησαν με τα κράτη της ΕΕ-10. Στο πλαίσιο της μεταρρυθμίσεως αυτής, ο κανονισμός 1259/1999 αντικαταστάθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) 1782/2003 του Συμβουλίου [10].

13. Ο κανονισμός 1782/2003 εισήγαγε σύστημα διαφοροποιήσεως των άμεσων ενισχύσεων [11]. Το άρθρο 10, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού ορίζει:

«Όλα τα ποσά των άμεσων ενισχύσεων που χορηγούνται στον γεωργό σε ένα δεδομένο κράτος μέλος μειώνονται για κάθε χρονιά μέχρι το 2012 κατά τα αντίστοιχα ποσοστά:

— 3 % το 2005,

— 4 % το 2006,

— 5 % το 2007,

— 5 % το 2008,

— 5 % το 2009,

— 5 % το 2010,

— 5 % το 2011,

10 — Κανονισμός της 29ης Σεπτεμβρίου 2003, για τη θέσπιση κοινών κανόνων για τα καθεστώτα άμεσης στήριξης στα πλαίσια της κοινής γεωργικής πολιτικής και για τη θέσπιση ορισμένων καθεστώτων στήριξης για τους γεωργούς και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΟΚ) 2019/93, (ΕΚ) 1452/2001, (ΕΚ) 1453/2001, (ΕΚ) 1454/2001, (ΕΚ) 1868/94, (ΕΚ) 1251/1999, (ΕΚ) 1254/1999, (ΕΚ) 1673/2000, (ΕΟΚ) 2358/71 και (ΕΚ) 2529/2001 (ΕΕ L 270, σ. 1).

11 — Κατά την αιτιολογική σκέψη 5 του κανονισμού 1782/2003, το σύστημα σταδιακής μειώσεως των άμεσων ενισχύσεων εισήχθη σε ολόκληρη την Κοινότητα για την περίοδο 2005 έως 2012, προκειμένου να επιτευχθεί καλύτερη ισορροπία μεταξύ των μέσων ασκήσεως πολιτικής που έχουν ως στόχο την προώθηση της αειφόρου γεωργίας και εκείνων που έχουν ως στόχο να ευνοήσουν την αγροτική ανάπτυξη. Οι οικονομίες που θα πραγματοποιούνταν έπρεπε να χρησιμοποιηθούν για τη χρηματοδότηση μέτρων στο πλαίσιο της αγροτικής αναπτύξεως.

— 5 % το 2012.»

14. Ακολούθησε τροποποίηση του κανονισμού 1782/2003 στις 22 Μαρτίου 2004, δυνάμει δύο πράξεων του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφενός, της αποφάσεως 2004/281/ΕΚ του Συμβουλίου [12] και, αφετέρου, του κανονισμού (ΕΚ) 583/2004 του Συμβουλίου [13].

15. Ο προαναφερθείς κανονισμός 583/2004 προβλέπει την εφαρμογή καθεστώτος διαφοροποιήσεως στα νέα κράτη μέλη. Κατά την αιτιολογική του σκέψη 4:

«Οι γεωργοί στα νέα κράτη μέλη θα λάβουν άμεσες ενισχύσεις με βάση έναν μηχανισμό σταδιακής εφαρμογής. Για να επιτευχθεί ορθή ισορροπία μεταξύ των πολιτικών μέσων για την προώθηση της αειφόρου γεωργίας και εκείνων για την προώθηση της αγροτικής ανάπτυξης, το σύστημα διαφοροποίησης δεν πρέπει να εφαρμοσθεί στα νέα κράτη μέλη έως ότου το ύψος των άμεσων ενισχύσεων που ισχύει για τα νέα κράτη μέλη φθάσει τουλάχιστον το ύψος που ισχύει στην Κοινότητα με τη σύσταση που θα έχει στις 30 Απριλίου 2004.»

16. Επίσης, ο κανονισμός 583/2004 προσέθεσε στον κανονισμό 1782/2003 το άρθρο 12α, το οποίο στην παράγραφό του 1 ορίζει:

«Τα άρθρα 10 και 12 δεν εφαρμόζονται στα νέα κράτη μέλη μέχρι την έναρξη του ημερολογιακού έτους στο οποίο το ύψος των άμεσων ενισχύσεων που ισχύει στα νέα κράτη μέλη θα φθάσει τουλάχιστον το ύψος που ισχύει για τις ενισχύσεις αυτές στην Κοινότητα με τη σύσταση που θα έχει στις 30 Απριλίου 2004.»

17. Όσον αφορά την από 22 Μαρτίου 2004 δεύτερη τροποποίηση του κανονισμού 1782/2003, η προαναφερθείσα απόφαση 2004/281 προσέθεσε στον κανονισμό αυτό τα άρθρα 143α, 143β και 143γ, τα οποία αντιστοιχούν, κατ' ουσίαν, στα άρθρα 1α, 1β και 1γ του κανονισμού 1259/1999.

18. Το ως άνω άρθρο 143α καθιερώνει ίδιο χρονοδιάγραμμα εισαγωγής των άμεσων ενισχύσεων με το άρθρο 1α του κανονισμού 1259/1999, ενώ το άρθρο 143γ, παράγραφος 2, τελευταίο εδάφιο, του κανονισμού 1782/2003, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση 2004/281, ορίζει:

«Η συνολική άμεση στήριξη που μπορεί να χορηγείται σε γεωργό στα νέα κράτη μέλη μετά την προσχώρηση στο πλαίσιο του σχετικού καθεστώτος άμεσων ενισχύσεων, συμπεριλαμβανομένων όλων των συμπληρωματικών εθνικών άμεσων ενισχύσεων, δεν υπερβαίνει το ύψος της άμεσης στήριξης που θα δικαιούνταν ο γεωργός βάσει του αντίστοιχου καθεστώτος άμεσων ενισχύσεων που ίσχυε τότε στα κράτη μέλη εντός της Κοινότητας με τη σύνθεση που είχε στις 30 Απριλίου 2004.»

12 — Απόφαση για την αναπροσαρμογή της πράξης περί των όρων προσχωρήσεως της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Λεττονίας, της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, της Δημοκρατίας της Μάλτας, της Δημοκρατίας της Πολωνίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας και της Σλοβακικής Δημοκρατίας και των προσαρμογών των συνθηκών επί των οποίων βασίζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση, κατόπιν της μεταρρύθμισης της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΕΕ L 93, σ. 1).

13 — Κανονισμός της 22ας Μαρτίου 2004, για την τροποποίηση των κανονισμών 1782/2003, (ΕΚ) 1786/2003 για την κοινή οργάνωση της αγοράς αποξηραμένων ζωοτροφών και (ΕΚ) 1257/1999 για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ), λόγω της προσχώρησης της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Εσθονίας, της Κύπρου, της Λεττονίας, της Λιθουανίας, της Ουγγαρίας, της Μάλτας, της Πολωνίας, της Σλοβενίας και της Σλοβακίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ L 91, σ. 1).

Δ — *Ο κανονισμός 73/2009*

19. Ο κανονισμός 1782/2003 καταργήθηκε από τον κανονισμό 73/2009. Ο τελευταίος προβλέπει σταδιακή αύξηση της μειώσεως των άμεσων ενισχύσεων η οποία συντελείται με βάση τη διαφοροποίηση. Το άρθρο 7 του κανονισμού 73/2009 περιλαμβάνει τις σχετικές με τη διαφοροποίηση στα κράτη της ΕΕ-15 διατάξεις. Διαλαμβάνει τα εξής:

«1. Τα ποσά άμεσων ενισχύσεων που χορηγούνται σε γεωργό για ένα συγκεκριμένο ημερολογιακό έτος και υπερβαίνουν τις 5 000 [ευρώ] μειώνονται για κάθε έτος έως το 2012 κατά τα ακόλουθα ποσοστά:

α) 2009: 7 %,

β) 2010: 8 %,

γ) 2011: 9 %,

δ) 2010: 10 %.

2. Οι μειώσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 1 αυξάνονται κατά τέσσερις ποσοστιαίες μονάδες όσον αφορά τα ποσά που υπερβαίνουν [τις] 300 000 [ευρώ].

[…]»

20. Το άρθρο 10 του κανονισμού 73/2009 θεσπίζει τους ειδικούς κανόνες που διέπουν τη διαφοροποίηση στα νέα κράτη μέλη. Διαλαμβάνει τα ακόλουθα:

«1. Το άρθρο 7 εφαρμόζεται στους γεωργούς νέου κράτους μέλους για οποιοδήποτε δεδομένο ημερολογιακό έτος μόνον εάν το επίπεδο των άμεσων ενισχύσεων που εφαρμόζεται στο εν λόγω κράτος μέλος για το συγκεκριμένο ημερολογιακό έτος δυνάμει του άρθρου 121 είναι τουλάχιστον ίσο με το επίπεδο που εφαρμόζεται εκείνη τη στιγμή στα κράτη μέλη πλην των νέων κρατών μελών, λαμβανομένων υπόψη των τυχόν μειώσεων που εφαρμόζονται δυνάμει του άρθρου 7 παράγραφος 1.

2. Όταν το άρθρο 7 εφαρμόζεται στους γεωργούς νέου κράτους μέλους, το εφαρμοστέο ποσοστό δυνάμει του άρθρου 7 παράγραφος 1 περιορίζεται στη διαφορά μεταξύ του επιπέδου των άμεσων ενισχύσεων που εφαρμόζεται στο εν λόγω κράτος μέλος δυνάμει του άρθρου 121 και του επιπέδου στα κράτη μέλη πλην των νέων κρατών μελών, λαμβανομένων υπόψη των τυχόν μειώσεων που εφαρμόζονται δυνάμει του άρθρου 7 παράγραφος 1.

[…]»

21. Το άρθρο 121 του κανονισμού 73/2009 καθορίζει το χρονοδιάγραμμα εισαγωγής των άμεσων ενισχύσεων στα νέα κράτη μέλη χωρίς ουσιώδη μεταβολή σε σχέση με τους προγενέστερους κανονισμούς:

«Στα νέα κράτη μέλη, πλην της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας, εισάγονται άμεσες ενισχύσεις σύμφωνα με το ακόλουθο χρονοδιάγραμμα αυξήσεων, εκφραζόμενων ως ποσοστό του τότε ισχύοντος επιπέδου των ενισχύσεων αυτών στα κράτη μέλη πλην των νέων κρατών μελών:

— 60 % το 2009,

— 70 % το 2010,

— 80 % το 2011,

— 90 % το 2012,

— 100 % από το 2013 και μετά.

[…]»

22. Το άρθρο 132, παράγραφος 2, τελευταίο εδάφιο, του κανονισμού 73/2009 περιορίζει τη χορήγηση ΣΕΑΕ, διελάμβανε δε αρχικώς τα εξής:

«Η συνολική άμεση στήριξη που είναι δυνατόν να χορηγείται σε γεωργό στα νέα κράτη μέλη μετά την προσχώρηση δυνάμει της σχετικής άμεσης ενίσχυσης, συμπεριλαμβανόμενων όλων των συμπληρωματικών εθνικών άμεσων ενισχύσεων, δεν υπερβαίνει το ύψος της άμεσης στήριξης που θα είχε δικαίωμα να λάβει ο γεωργός στο πλαίσιο της αντίστοιχης άμεσης ενίσχυσης που ίσχυε τότε στα κράτη μέλη, πλην των νέων κρατών μελών, από το 2012 και μετά, λαμβανομένης υπόψη της εφαρμογής του άρθρου 7 σε συνδυασμό με το άρθρο 10.»

23. Η διάταξη αυτή διορθώθηκε μεταγενέστερα σε όλες τις επίσημες γλώσσες. Κατόπιν του διορθωτικού της 18ης Φεβρουαρίου 2010 [14], η διατύπωσή της έχει ως εξής:

«Η συνολική άμεση στήριξη που είναι δυνατόν να χορηγείται σε γεωργό στα νέα κράτη μέλη μετά την προσχώρηση δυνάμει της σχετικής άμεσης ενίσχυσης, συμπεριλαμβανόμενων όλων των συμπληρωματικών εθνικών άμεσων ενισχύσεων, δεν υπερβαίνει το ύψος της άμεσης στήριξης που θα είχε δικαίωμα να λάβει ο γεωργός στο πλαίσιο της αντίστοιχης άμεσης ενίσχυσης που ίσχυε τότε στα κράτη μέλη πλην των νέων κρατών μελών, λαμβανομένης υπόψη, από το 2012 και μετά, της εφαρμογής του άρθρου 7 σε συνδυασμό με το άρθρο 10.»

Ε — *Η εκτελεστική απόφαση C(2012) 4391*

24. Η εκτελεστική απόφαση C(2012) 4391, για την έγκριση των συμπληρωματικών εθνικών άμεσων ενισχύσεων στη Λιθουανία για το έτος 2012, περιλαμβάνει δύο άρθρα τα οποία ορίζουν τα ακόλουθα:

«Άρθρο 1

1. Για το έτος 2012, επιτρέπεται στη Λιθουανία η χορήγηση [ΣΕΑΕ] κατά τους όρους της από 22 Μαρτίου 2012 αιτήσεώς της.

2. Το ανώτατο ύψος της συμπληρωματικής εθνικής άμεσης ενισχύσεως και το αντίστοιχο μέγιστο ποσοστό καθορίζονται στο παράρτημα της παρούσας αποφάσεως.

3. Για τις ως άνω ενισχύσεις ισχύει το ποσοστό το οποίο εφαρμόζεται στις ενισχύσεις που χορηγούνται με βάση το καθεστώς ενιαίων στρεμματικών ενισχύσεων του άρθρου 122 του κανονισμού (ΕΚ) 73/2009.

4. Όταν το συνολικό ποσό των άμεσων ενισχύσεων που χορηγούνται σε έναν γεωργό με βάση τον κανονισμό (ΕΚ) 73/2009, συμπεριλαμβανομένων όλων των [ΣΕΑΕ], υπερβαίνει τις 5 000 [ευρώ], τότε από το ποσό των χορηγητέων προς τον γεωργό αυτό [ΣΕΑΕ] αφαιρείται ποσό που αντιστοιχεί στο 10 % του υπερβαίνοντος τις 5 000 [ευρώ] συνολικού ποσού, κατά τα οριζόμενα στο παράρτημα της παρούσας αποφάσεως. Το ποσοστό αυτό αυξάνεται κατά τέσσερις ποσοστιαίες μονάδες οσάκις το συνολικό ποσό όλων των άμεσων ενισχύσεων, συμπεριλαμβανομένων όλων των [ΣΕΑΕ], υπερβαίνει τις 300 000 [ευρώ], ωστόσο τότε η μείωση ισχύει μόνο για το πέραν των 300 000 [ευρώ] και αποτελούμενο από τις [ΣΕΑΕ] μέρος του συνολικού ποσού.

14 — ΕΕ L 43, σ. 7.

Άρθρο 2

Αποδέκτης της παρούσας αποφάσεως είναι η Δημοκρατία της Λιθουανίας.»

III – **Η διαφορά της κύριας δίκης, τα προδικαστικά ερωτήματα και η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου**

25. Κατόπιν αιτήσεως στηρίξεως για γεωργικές και άλλες εκτάσεις η οποία υποβλήθηκε από την Kretingalės kooperatinė ŽŪB (γεωργική συνεταιριστική εταιρία του Kretingalė, ο Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos (εθνικός οργανισμός πληρωμών που υπάγεται στο λιθουανικό υπουργείο Γεωργίας, στο εξής: NMA) εξέδωσε, στις 22 Μαΐου 2013, την απόφαση υπ' αριθ. 165, δυνάμει της οποίας εφάρμοσε διαφοροποίηση στις άμεσες ενισχύσεις που χρηματοδοτούνται με τη βοήθεια του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) καθώς και μείωση στις ΣΕΑΕ. Η ως άνω απόφαση 165 διευκρινίζει ότι εκδόθηκε κατ' εφαρμογήν του άρθρου 7, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 73/2009, του άρθρου 1, παράγραφος 4, της εκτελεστικής αποφάσεως C(2012) 4391 και του διατάγματος 55 της Λιθουανικής Κυβερνήσεως, σχετικά με τις συμπληρωματικές εθνικές άμεσες ενισχύσεις που χορηγούνται για το έτος 2012 (nutarimas Nr. 55 «Dėl 2012 metų papildomų nacionalinių tiesioginių išmokų»), της 23ης Ιανουαρίου 2013 (στο εξής: κυβερνητικό διάταγμα 55).

26. Στη συνέχεια, επί αιτήσεως στηρίξεως για γεωργικές και άλλες εκτάσεις η οποία υποβλήθηκε από τον B. Jakutis, ο NMA εξέδωσε, στις 5 Ιουνίου 2013, την απόφαση 2223. Κατά την απόφαση αυτή, είχε εφαρμογή στην περίπτωση του B. Jakutis η μείωση των ΣΕΑΕ, καθώς το συνολικό ποσό των άμεσων ενισχύσεων, συμπεριλαμβανομένων όλων των ΣΕΑΕ, τις οποίες αυτός δικαιούνταν για το έτος 2012 υπερέβαινε τις 5 000 ευρώ [17 264 λιθουανικά λίτας (LTL)]. Η ανωτέρω απόφαση 2223 διευκρινίζει ότι εκδόθηκε κατ' εφαρμογήν του άρθρου 1, παράγραφος 4, της εκτελεστικής αποφάσεως C(2012) 4391 και του κυβερνητικού διατάγματος 55.

27. Ο B. Jakutis και η Kretingalės kooperatinė ŽŪB προσέφυγαν ενώπιον του Vilniaus apygardos administracinis teismas με αίτημα την ακύρωση, αντιστοίχως, της αποφάσεως 2223 του NMA, της 5ης Ιουνίου 2013, και της αποφάσεως 165 του NMA, της 22ας Μαρτίου 2013.

28. Κατά τον B. Jakutis και την Kretingalės kooperatinė ŽŪB, δεν υφίστατο νομική βάση για την εφαρμογή στη Λιθουανία, για το έτος 2012, της διαφοροποιήσεως των άμεσων ενισχύσεων ή της μειώσεως των ΣΕΑΕ. Οι ίδιοι υποστηρίζουν ότι, με βάση τις διατάξεις της πράξεως προσχωρήσεως του 2003, καθόσον δεν έχει πράγματι αποδειχθεί ότι τα ποσά και τα επίπεδα των άμεσων ενισχύσεων για τις λιθουανικές γεωργικές εκμεταλλεύσεις έχουν εξισωθεί με τα αντίστοιχα επίπεδα και ποσά των κρατών της ΕΕ-15, οι χορηγητέες στις εκμεταλλεύσεις αυτές άμεσες ενισχύσεις δεν μπορούν να υποστούν διαφοροποίηση με βάση τα άρθρα 7 και 10 του κανονισμού 73/2009.

29. Προς αντίκρουση των προσφυγών του B. Jakutis και της Kretingalės kooperatinė ŽŪB, ο NMA τόνισε ότι δεν ήταν αρμόδιος να εκτιμήσει τη νομιμότητα του κυβερνητικού διατάγματος, πολλώ δε μάλλον της αποφάσεως της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Αντιθέτως, το λιθουανικό Υπουργείο Γεωργίας, ως ενδιαφερόμενος τρίτος στη διαφορά της κύριας δίκης, υπογράμμισε ότι το κυβερνητικό διάταγμα 55 είχε εκδοθεί προς θέση σε εφαρμογή του κανονισμού 73/2009 και της εκτελεστικής αποφάσεως C(2012) 4391, κατά την εκτίμησή του όμως η διαφοροποίηση και οι μειώσεις των ΣΕΑΕ δεν έπρεπε να εφαρμοστούν το 2012 στα κράτη μέλη της ΕΕ-10.

30. Διατηρώντας αμφιβολίες σχετικά με την ερμηνεία και το κύρος ορισμένων διατάξεων του κανονισμού 73/2009, το Vilniaus apygardos administracinis teismas, με απόφαση της 10ης Φεβρουαρίου 2014, αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Όσον αφορά την εκτίμηση, σύμφωνα με το άρθρο 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 73/2009 σε συνδυασμό με τα άρθρα 7 και 121, του επιπέδου των άμεσων ενισχύσεων στα παλαιά και στα νέα κράτη μέλη της ΕΕ:

α) Πρέπει το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 73/2009, εφαρμοζόμενο σε συνδυασμό με το άρθρο 10, παράγραφος 1, και με το άρθρο 121, να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι, το 2012, το επίπεδο των άμεσων ενισχύσεων στα παλαιά κράτη μέλη της ΕΕ που υπερβαίνουν τις 5 000 ευρώ είναι 90 %;

β) Αν δοθεί καταφατική απάντηση στο πρώτο ερώτημα, μήπως αυτό σημαίνει ότι, το 2012, το επίπεδο των άμεσων ενισχύσεων στα νέα και στα παλαιά κράτη μέλη της ΕΕ δεν εξισώθηκε, βάσει του περιεχομένου και των σκοπών του άρθρου 10, παράγραφος 1, και του άρθρου 121 του κανονισμού 73/2009;

γ) Αντιβαίνουν το άρθρο 10, παράγραφος 1, in fine, του κανονισμού 73/2009 (“λαμβανομένων υπόψη των τυχόν μειώσεων που εφαρμόζονται δυνάμει του άρθρου 7, παράγραφος 1”), καθώς και το έγγραφο εργασίας DS/2011/14/REV2 της Επιτροπής, τα οποία προβλέπουν διαφορετικές βάσεις ενόψει της συγκρίσεως των άμεσων ενισχύσεων —στα νέα κράτη μέλη της ΕΕ το επίπεδο των άμεσων ενισχύσεων εκτιμάται χωρίς την εφαρμογή διαφοροποιήσεως (90 % σύμφωνα με το άρθρο 121), ενώ στα παλαιά κράτη μέλη της ΕΕ εφαρμόζεται διαφοροποίηση (100 % μείον 10 % σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 1)— προς την πράξη προσχωρήσεως [του 2003] και τις αρχές του δικαίου της Ένωσης, και μεταξύ άλλων προς τις αρχές της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, της χρηστής διοικήσεως, του θεμιτού ανταγωνισμού και της απαγορεύσεως των δυσμενών διακρίσεων, καθώς και προς τους σκοπούς της [ΚΓΠ], οι οποίοι διατυπώνονται στο άρθρο 39 ΣΛΕΕ;

2) Όσον αφορά την ασυμβατότητα του άρθρου 10, παράγραφος 1, και του άρθρου 132, παράγραφος 2, τελευταίο εδάφιο, in fine, του κανονισμού 73/2009, καθώς και των πράξεων του δικαίου της Ένωσης που εκδόθηκαν βάσει των εν λόγω άρθρων, με την πράξη προσχωρήσεως [του 2003] και τις αρχές του δικαίου της Ένωσης:

α) Αντιβαίνουν το άρθρο 10, παράγραφος 1, in fine, του κανονισμού 73/2009 (“λαμβανομένων υπόψη των τυχόν μειώσεων που εφαρμόζονται δυνάμει του άρθρου 7, παράγραφος 1”) και το άρθρο 132, παράγραφος 2, τελευταίο εδάφιο, in fine, του ίδιου κανονισμού (“λαμβανομένης υπόψη, από το 2012 και μετά, της εφαρμογής του άρθρου 7 σε συνδυασμό με το άρθρο 10”), καθώς επίσης το έγγραφο εργασίας DS/2011/14/REV2 της Επιτροπής και η εκτελεστική απόφαση [C(2012) 4391], που εκδόθηκαν βάσει των εν λόγω άρθρων, προς την πράξη προσχωρήσεως [του 2003], η οποία δεν προβλέπει διαφοροποίηση των άμεσων ενισχύσεων ούτε μείωση των συμπληρωματικών άμεσων ενισχύσεων στα νέα κράτη μέλη της ΕΕ, αλλά ούτε και έτος από το οποίο τεκμαίρεται ότι εξισώθηκαν οι άμεσες ενισχύσεις στα νέα και στα παλαιά κράτη μέλη της ΕΕ;

β) Αντιβαίνουν το άρθρο 10, παράγραφος 1, και το άρθρο 132, παράγραφος 2, τελευταίο εδάφιο, του κανονισμού 73/2009, καθώς επίσης το έγγραφο εργασίας DS/2011/14/REV2 της Επιτροπής και η εκτελεστική απόφαση [C(2012) 4391], καθόσον, σύμφωνα με το περιεχόμενο και τους σκοπούς τους, η διαφοροποίηση των άμεσων ενισχύσεων και η μείωση των συμπληρωματικών εθνικών άμεσων ενισχύσεων εφαρμόζονται για το 2012 στα νέα κράτη μέλη της ΕΕ, τα οποία λαμβάνουν σημαντικά μικρότερη άμεση στήριξη από ό,τι τα παλαιά κράτη μέλη της ΕΕ, προς τις αρχές του δικαίου της Ένωσης, και μεταξύ άλλων

προς τις αρχές της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, του θεμιτού ανταγωνισμού και της απαγορεύσεως των δυσμενών διακρίσεων, καθώς και προς τους σκοπούς της [ΚΓΠ], οι οποίοι διατυπώνονται στο άρθρο 39 ΣΛΕΕ, και ειδικότερα προς τον σκοπό της αυξήσεως της γεωργικής παραγωγικότητας;

γ) Αντίκειται η τροποποίηση του άρθρου 132, παράγραφος 2, τελευταίο εδάφιο, του κανονισμού 73/2009 (“λαμβανομένης υπόψη, από το 2012 και μετά, της εφαρμογής του άρθρου 7 σε συνδυασμό με το άρθρο 10”), η οποία επήλθε με τη δημοσίευση διορθωτικού (ΕΕ 2010 L 43, σ. 7) (με το οποίο δεν πραγματοποιήθηκε διόρθωση τεχνικής φύσεως, αλλά τροποποιήθηκε επί της ουσίας το περιεχόμενο της διατάξεως —καθώς ορίστηκε ότι τεκμαίρεται για το 2012 εξίσωση των άμεσων ενισχύσεων στα νέα και στα παλαιά κράτη μέλη της ΕΕ), προς τις αρχές του δικαίου της Ένωσης, και μεταξύ άλλων προς τις αρχές της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, της ασφάλειας δικαίου, της χρηστής διοικήσεως και της απαγορεύσεως των δυσμενών διακρίσεων;

δ) Έχει η λέξη “dydis” [“επίπεδο”] που χρησιμοποιείται στο άρθρο 1γ, όπως αυτό παρατίθεται στο σημείο 27, στοιχείο β′, του κεφαλαίου 6.Α (“Γεωργία”) του παραρτήματος ΙΙ της πράξεως προσχωρήσεως [του 2003], την ίδια έννοια με τη λέξη “lygis” [“επίπεδο”] που χρησιμοποιείται στο άρθρο 132, παράγραφος 2, τελευταίο εδάφιο, του κανονισμού 73/2009;

3) Αντιβαίνουν η εκτελεστική απόφαση [C(2012) 4391] και το έγγραφο εργασίας DS/2011/14/REV2 της Επιτροπής, τα οποία δεν δημοσιεύθηκαν στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* και δεν είναι επαρκώς αιτιολογημένα (εκδόθηκαν αποκλειστικά βάσει της τεκμαιρόμενης εξισώσεως του επιπέδου των άμεσων ενισχύσεων στα νέα και στα παλαιά κράτη μέλη της ΕΕ για το 2012), προς την πράξη προσχωρήσεως [του 2003] και τις αρχές του δικαίου της Ένωσης, και μεταξύ άλλων προς τις αρχές της ασφάλειας δικαίου, της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και της χρηστής διοικήσεως; Αν η απάντηση είναι καταφατική, πρέπει το άρθρο 1, παράγραφος 4, της [ανωτέρω] εκτελεστικής αποφάσεως της Επιτροπής να ακυρωθεί ως αντιβαίνον προς τον κανονισμό 73/2099 και την πράξη προσχωρήσεως [του 2003];»

31. Γραπτές παρατηρήσεις κατέθεσαν ο B. Jakutis και η Kretingalės kooperatinė ŽŪB, η Δημοκρατία της Λιθουανίας, η Δημοκρατία της Πολωνίας, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όλοι δε οι προαναφερθέντες, πλην της Δημοκρατίας της Πολωνίας, έλαβαν μέρος στην επ’ ακροατηρίου συζήτηση της 25ης Φεβρουαρίου 2015.

IV – **Ανάλυση**

Α — *Προκαταρκτικές παρατηρήσεις*

1. Επί του παραδεκτού των προδικαστικών ερωτημάτων, καθόσον αυτά αφορούν τις γενικές αρχές του δικαίου της Ένωσης και το έγγραφο εργασίας DS2011/14/REV2

32. Το αιτούν δικαστήριο εκφράζει αμφιβολίες σχετικά με τη συμβατότητα ορισμένων διατάξεων του κανονισμού 73/2009 προς τις αρχές της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, της ασφάλειας δικαίου, της χρηστής διοικήσεως, του θεμιτού ανταγωνισμού και της απαγορεύσεως των διακρίσεων, χωρίς ωστόσο να εξηγεί διεξοδικότερα το πώς οι διατάξεις αυτές ενδέχεται να θίγουν κάποιες από τις ανωτέρω αρχές.

33. Κατά το άρθρο 94 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως πρέπει να περιλαμβάνει έκθεση των λόγων που οδήγησαν το αιτούν δικαστήριο να υποβάλει ερωτήματα ως προς την ερμηνεία ή το κύρος ορισμένων διατάξεων του δικαίου της Ένωσης, καθώς και της κατά τη γνώμη του σχέσεως μεταξύ των διατάξεων αυτών και της εφαρμοστέας στη διαφορά της κύριας δίκης εθνικής νομοθεσίας.

34. Πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, η διαδικασία που καθιερώνει το άρθρο 267 ΣΛΕΕ αποτελεί μέσο συνεργασίας μεταξύ του Δικαστηρίου και των εθνικών δικαστηρίων, στο πλαίσιο της οποίας το Δικαστήριο παρέχει στα δικαστήρια αυτά τα σχετικά με το δίκαιο της Ένωσης ερμηνευτικά στοιχεία που είναι αναγκαία για την επίλυση της διαφοράς επί της οποίας καλούνται να αποφανθούν. Στο πλαίσιο αυτό, εφόσον τα υποβληθέντα ερωτήματα αφορούν την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης, το Δικαστήριο υποχρεούται καταρχήν να αποφανθεί [15].

35. Το Δικαστήριο έχει ωστόσο επιμείνει στη σημασία της δηλώσεως, από το εθνικό δικαστήριο, των συγκεκριμένων λόγων που το ώθησαν να διερωτηθεί σχετικά με την ερμηνεία ορισμένων διατάξεων του δικαίου της Ένωσης και να κρίνει αναγκαία την υποβολή προδικαστικών ερωτημάτων στο Δικαστήριο [16]. Έτσι, το Δικαστήριο έκρινε ότι είναι αναγκαίο για το εθνικό δικαστήριο να παράσχει ένα ελάχιστο όριο διευκρινίσεων ως προς τους λόγους επιλογής των διατάξεων του δικαίου της Ένωσης των οποίων ζητεί την ερμηνεία και ως προς τη σχέση μεταξύ των διατάξεων αυτών και της εφαρμοστέας στη διαφορά εθνικής νομοθεσίας [17].

36. Φρονώ ότι η αίτηση περί παραπομπής δεν περιλαμβάνει επαρκή και ικανά να ικανοποιήσουν τις ανωτέρω απαιτήσεις στοιχεία όσον αφορά τις αρχές της ασφάλειας δικαίου, της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, της χρηστής διοικήσεως και του θεμιτού ανταγωνισμού. Ειδικότερα, όσον αφορά τις αρχές της ασφάλειας δικαίου, της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, της χρηστής διοικήσεως και του θεμιτού ανταγωνισμού, το αιτούν δικαστήριο ουδόλως επεξηγεί τις προβαλλόμενες παραβιάσεις των αρχών αυτών.

37. Όσον αφορά την αρχή της χρηστής διοικήσεως, την οποία το αιτούν δικαστήριο μνημονεύει εν συντομία αναφερόμενο στην εκτελεστική απόφαση C(2012) 4391, πρέπει να υπομνησθεί ότι από το άρθρο 41 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης προκύπτει ότι η αρχή της χρηστής διοικήσεως αφορά τη διαχείριση των υποθέσεων από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης καθώς και τις σχετικές απαιτήσεις ποιότητας.

38. Η εκτελεστική απόφαση C(2012) 4391 εγγράφεται στο πλαίσιο μιας διαδικασίας μεταξύ της Επιτροπής και της Δημοκρατίας της Λιθουανίας. Οι Λιθουανοί γεωργοί δεν είναι ούτε μέρη στη διαδικασία αυτή —οπότε θα προστατεύονταν από την αρχή της χρηστής διοικήσεως— ούτε αποδέκτες της εκτελεστικής αποφάσεως. Ωστόσο, το αιτούν δικαστήριο δεν επεξηγεί την παραβίαση της αρχής της χρηστής διοικήσεως την οποία φέρεται ότι διέπραξε η Επιτροπή έναντι της Δημοκρατίας της Λιθουανίας και η οποία ενδέχεται να έχει έννομες συνέπειες στην εκκρεμή ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου υπόθεση. Επιπλέον, οι σκέψεις τις οποίες διατυπώνει συναφώς το αιτούν δικαστήριο αφορούν μάλλον την αιτιολογία της εκτελεστικής αποφάσεως C(2012) 4391, η οποία θα εξεταστεί κατωτέρω, στα σημεία 146 επ. των παρουσών προτάσεων.

15 — Απόφαση Meilicke (C-83/91, EU:C:1992:332, σκέψεις 22 και 24) καθώς και διάταξη Dhumeaux et Cie κ.λπ. (C-116/05, EU:C:2005:738, σκέψεις 18 και 19 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

16 — Διατάξεις Laguillaumie (C-116/00, EU:C:2000:350, σκέψη 16 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία) καθώς και Dhumeaux et Cie κ.λπ. (C-116/05, EU:C:2005:738, σκέψη 21). Βλ. επίσης, υπό την έννοια αυτή, τις προτάσεις μου στην υπόθεση Gullotta και Farmacia di Gullotta Davide & C. (C-497/12, EU:C:2015:168, σημεία 88 έως 94).

17 — Διατάξεις Laguillaumie (C-116/00, EU:C:2000:350, σκέψη 16 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία)· Hanssens κ.λπ. (C-75/04, EU:C:2005:53, σκέψη 9), καθώς και Dhumeaux et Cie κ.λπ. (C-116/05, EU:C:2005:738, σκέψη 21).

39. Εξάλλου, το αιτούν δικαστήριο ουδόλως εξηγεί τη σχέση μεταξύ έκαστης εκ των ανωτέρω αρχών και της πραγματικής καταστάσεως ή της εφαρμοστέας εθνικής νομοθεσίας. Ελλείψει τέτοιων επεξηγηματικών στοιχείων, δεν είναι δυνατή η οριοθέτηση του συγκεκριμένου προβλήματος ερμηνείας που θα μπορούσε να τεθεί σε σχέση με καθεμία από τις αρχές του δικαίου της Ένωσης των οποίων το αιτούν δικαστήριο ζητεί την ερμηνεία [18].

40. Συνεπώς, προτείνω στο Δικαστήριο να κρίνει ότι το πρώτο ερώτημα, υπό γ), και το δεύτερο ερώτημα, υπό β), που υποβλήθηκαν στο Δικαστήριο είναι απαράδεκτα καθόσον αφορούν τις αρχές της ασφάλειας δικαίου, της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, της χρηστής διοικήσεως και του θεμιτού ανταγωνισμού. Αντιθέτως, η αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων και της ίσης μεταχειρίσεως θα εξεταστεί διεξοδικότερα κατωτέρω, στα σημεία 108 επ. των παρουσών προτάσεων.

41. Όσον αφορά το έγγραφο εργασίας DS2011/14/REV2, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, συνιστούν πράξεις δεκτικές προσφυγής ακυρώσεως τα μέτρα τα οποία παράγουν δεσμευτικά έννομα αποτελέσματα, ικανά να θίξουν τα συμφέροντα του προσφεύγοντος, μεταβάλλοντας ουσιωδώς τη νομική του κατάσταση [19]. Επιπροσθέτως, αποτελούν καταρχήν πράξεις δυνάμενες να προσβληθούν τα μέτρα με τα οποία καθορίζεται οριστικώς η θέση της Επιτροπής κατά το πέρας της διοικητικής διαδικασίας και τα οποία παράγουν δεσμευτικά έννομα αποτελέσματα ικανά να θίξουν τα συμφέροντα του προσφεύγοντος, όχι όμως και τα ενδιάμεσα μέτρα που κατατείνουν στην προετοιμασία της τελικής αποφάσεως χωρίς να παράγουν τέτοια αποτελέσματα [20].

42. Κατά την Επιτροπή, το έγγραφο εργασίας DS2011/14/REV2 παρουσιάστηκε στα κράτη μέλη κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων της επιτροπής διαχειρίσεως των άμεσων ενισχύσεων, οι οποίες έλαβαν χώρα τους μήνες Ιούλιο και Οκτώβριο [21]. Πρόκειται για πρόταση της Επιτροπής η οποία αφορά, ειδικότερα, την εφαρμογή του άρθρου 132 του κανονισμού 73/2009 και τους όρους χορηγήσεως των ΣΕΑΕ για το 2012.

43. Αντιθέτως, η τελική απόφαση που παράγει έννομα αποτελέσματα όσον αφορά τη χορήγηση των ΣΕΑΕ είναι η εκτελεστική απόφαση C(2012) 4391, δυνάμει της οποίας η Επιτροπή επέτρεψε τη χορήγηση των ΣΕΑΕ στη Λιθουανία για το 2012. Κατά τη γνώμη μου, το έγγραφο εργασίας DS2011/14/REV2 συνιστά προπαρασκευαστικό μέτρο το οποίο δεν παράγει έννομα αποτελέσματα. Συνεπώς, δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο προσφυγής ακυρώσεως.

44. Δεν είναι επομένως δυνατή ούτε η αμφισβήτηση του κύρους του εγγράφου αυτού στο πλαίσιο αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως, δεδομένου ότι τυχόν διαπίστωση του μη σύννομου χαρακτήρα του από το Δικαστήριο δεν θα παρήγε έννομα αποτελέσματα [22].

45. Προτείνω συνεπώς στο Δικαστήριο να κρίνει ότι το πρώτο ερώτημα, υπό γ), το δεύτερο ερώτημα, υπό α) και β), καθώς και το τρίτο ερώτημα είναι απαράδεκτα καθόσον αφορούν το έγγραφο εργασίας DS2011/14/REV2.

18 — Βλ., υπό την έννοια αυτή, διάταξη Laguillaumie (C-116/00, EU:C:2000:350, σκέψη 18).

19 — Αποφάσεις Sucrimex και Westzucker κατά Επιτροπής (133/79, EU:C:1980:104, σκέψη 15)· IBM κατά Επιτροπής (60/81, EU:C:1981:264, σκέψη 9), καθώς και Schönberger κατά Κοινοβουλίου (C-261/13 P, EU:C:2014:2423, σκέψη 13). Βλ., επίσης, προτάσεις του γενικού εισαγγελέα P. Cruz Villalón στην υπόθεση Gauweiler κ.λπ. (C-62/14, EU:C:2015:7, σημείο 74).

20 — Αποφάσεις Αθηναϊκή Τεχνική κατά Επιτροπής (C-521/06 P, EU:C:2008:422, σκέψη 42) και NDSHT κατά Επιτροπής (C-322/09 P, EU:C:2010:701, σκέψη 48).

21 — Συνοπτικά πρακτικά των συνεδριάσεων αυτών είναι διαθέσιμα, στα αγγλικά, στην ακόλουθη διαδικτυακή διεύθυνση: http://ec.europa.eu/agriculture/committees/direct-payments-pre-2013-reform_en.htm.

22 — Βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση Friesland Coberco Dairy Foods (C-11/05, EU:C:2006:312, σκέψεις 40 και 41) καθώς και προτάσεις του γενικού εισαγγελέα P. Cruz Villalón στην υπόθεση Gauweiler κ.λπ. (C-62/14, EU:C:2015:7, σημείο 72). Κατά την προαναφερθείσα απόφαση, τα συμπεράσματα επιτροπής συσταθείσας με βάση το δίκαιο της Ένωσης τα οποία δεν έχουν δεσμευτικό χαρακτήρα για τις εθνικές αρχές δεν μπορούν να εξεταστούν ως προς το κύρος τους στο πλαίσιο της διαδικασίας του άρθρου 267 ΣΛΕΕ.

2. Επί άλλων προκαταρκτικών ζητημάτων

46. Καταρχάς, πρέπει να σημειωθεί ότι, κατά την απόφαση LAISA και CPC España κατά Συμβουλίου [23], διάταξη πράξεως προσχωρήσεως η οποία αφορά τη νομική φύση των διατάξεων που καταργούν ή τροποποιούν πράξεις των θεσμικών οργάνων, όπως το άρθρο 9 της πράξεως προσχωρήσεως του 2003, δεν συνεπάγεται την υπαγωγή στον έλεγχο νομιμότητας των διατάξεων στις οποίες αναφέρεται. Αντιθέτως, μια τέτοια διάταξη συγκεκριμενοποιεί τις εξαιρέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 7 της πράξεως προσχωρήσεως του 2003 όσον αφορά τη διαδικασία τροποποιήσεως και καταργήσεως των διατάξεων της πράξεως προσχωρήσεως [24].

47. Επομένως, δεν μπορεί να αμφισβητηθεί η νομιμότητα των διατάξεων του παράγωγου δικαίου οι οποίες τροποποιήθηκαν κατά τρόπο μη μεταβατικό από την πράξη προσχωρήσεως του 2003.

48. Αντιθέτως, μολονότι οι επίμαχες στην υπό κρίση υπόθεση διατάξεις του κανονισμού 73/2009 έχουν εν μέρει το ίδιο περιεχόμενο με τις διατάξεις του κανονισμού 1259/1999 που τροποποιήθηκαν από την πράξη προσχωρήσεως του 2003, οι διατάξεις των οποίων το κύρος αμφισβητείται από το αιτούν δικαστήριο, και ιδίως το άρθρο 10, παράγραφος 1, in fine («λαμβανομένων υπόψη των τυχόν μειώσεων που εφαρμόζονται δυνάμει του άρθρου 7, παράγραφος 1»), και το άρθρο 132, παράγραφος 2, τελευταίο εδάφιο, in fine («λαμβανομένης υπόψη, από το 2012 και μετά, της εφαρμογής του άρθρου 7 σε συνδυασμό με το άρθρο 10»), εισήχθησαν μεταγενέστερα. Συνεπώς, υπόκεινται σε έλεγχο νομιμότητας.

49. Ως τελευταίο προκαταρκτικό σημείο, πρέπει επίσης να επισημανθεί ότι το σύστημα της διαφοροποιήσεως έλαβε τέλος το 2012, αλλά, προκειμένου να διατηρηθεί το ποσό των άμεσων ενισχύσεων για το ημερολογιακό έτος 2013 σε επίπεδο αντίστοιχο με αυτό του έτους 2012, ο κανονισμός (ΕΕ) 671/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [25] θέσπισε για το ημερολογιακό έτος 2013 μηχανισμό προσαρμογής με αποτέλεσμα ισοδύναμο προς αυτό της διαφοροποιήσεως και των καθαρών ανωτάτων ορίων. Ο κανονισμός αυτός δεν περιέχει ειδικούς κανόνες για τα κράτη της ΕΕ-10 όσον αφορά την εν λόγω προσαρμογή. Αντιθέτως, ο μηχανισμός προσαρμογής δεν εφαρμόζεται στους γεωργούς της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας, δεδομένου ότι, σύμφωνα με τον μηχανισμό σταδιακής εισαγωγής που προβλέπεται στην πράξη προσχωρήσεως του 2005 [26], το επίπεδο των άμεσων ενισχύσεων στη Βουλγαρία και τη Ρουμανία εξακολουθεί, το 2013, να είναι χαμηλότερο από το επίπεδο των άμεσων ενισχύσεων στα άλλα κράτη μέλη μετά την εφαρμογή της προσαρμογής των ενισχύσεων στους γεωργούς κατά τη μεταβατική περίοδο [27].

50. Στη συνέχεια των προτάσεών μου, θα εξετάσω καταρχάς από κοινού τα δύο πρώτα υποερωτήματα του πρώτου προδικαστικού ερωτήματος, τα οποία αφορούν την ερμηνεία των άρθρων 7, παράγραφος 1, 10, παράγραφος 1, και 121 του κανονισμού 73/2009. Το πρώτο ερώτημα, υπό γ), το δεύτερο ερώτημα, υπό α) και β), και το τρίτο ερώτημα αφορούν το κύρος ορισμένων διατάξεων του κανονισμού 73/2009 και της εκτελεστικής αποφάσεως C(2012) 4391 υπό το πρίσμα, μεταξύ άλλων, της πράξεως προσχωρήσεως του 2003, του άρθρου 39 ΣΛΕΕ και ορισμένων γενικών αρχών του δικαίου της Ένωσης. Το πρώτο ερώτημα, υπό γ), και το δεύτερο ερώτημα, υπό α) και β), πρέπει να εξεταστούν από κοινού για τους λόγους που επεξηγούνται κατωτέρω, στο σημείο 88 των παρουσών προτάσεων. Το δεύτερο ερώτημα, υπό γ), αφορά το κύρος του άρθρου 132, παράγραφος 2, του κανονισμού 73/2009, ως αυτό έχει κατόπιν του διορθωτικού που δημοσιεύθηκε στις 18 Φεβρουαρίου

23 — 31/86 και 35/86, EU:C:1988:211.

24 — Βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση LAISA και CPC España κατά Συμβουλίου (31/86 και 35/86, EU:C:1988:211, σκέψη 14).

25 — Κανονισμός της 11ης Ιουλίου 2012, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) 73/2009 του Συμβουλίου όσον αφορά την εφαρμογή των άμεσων ενισχύσεων στους γεωργούς για το έτος 2013 (ΕΕ L 204, σ. 11).

26 — Πράξη περί των όρων προσχωρήσεως της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας και των προσαρμογών των συνθηκών επί των οποίων βασίζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ L 157, σ. 203), της 21ης Ιουνίου 2005.

27 — Αιτιολογικές σκέψεις 2 και 7 του κανονισμού 671/2012.

2010, ενώ το δεύτερο ερώτημα, υπό δ), αφορά την έννοια των δύο λιθουανικών όρων οι οποίοι χρησιμοποιούνται, αντιστοίχως, στην πράξη προσχωρήσεως του 2003 και στον κανονισμό 73/2009. Τα ερωτήματα αυτά, καθώς και το τρίτο ερώτημα, πρέπει να εξεταστούν ξεχωριστά, με τη σειρά κατά την οποία υποβλήθηκαν από το αιτούν δικαστήριο.

Β — *Επί του πρώτου προδικαστικού ερωτήματος, υπό α) και β)*

51. Με το πρώτο του ερώτημα, υπό α) και β), το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν το Δικαστήριο αν το επίπεδο των άμεσων ενισχύσεων στα κράτη της ΕΕ-15 ανερχόταν, το 2012, σε 90 % και αν αυτό σημαίνει ότι το επίπεδο των άμεσων ενισχύσεων στα κράτη της ΕΕ-10 εξισώθηκε, το 2012, με αυτό των κρατών της ΕΕ-15, κατά την έννοια του άρθρου 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 73/2009. Αν το επίπεδο των άμεσων ενισχύσεων στα κράτη της ΕΕ-10 είχε εξισωθεί με το επίπεδο των άμεσων ενισχύσεων στα κράτη της ΕΕ-15, τότε αυτό συνεπάγεται ότι η διαφοροποίηση, κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 7 σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 10 του κανονισμού 73/2009, είχε εφαρμογή στα κράτη της ΕΕ-10 το 2012.

1. Επί της επιχειρηματολογίας των διαδίκων

52. Ο B. Jakutis και η Kretingalės kooperatinė ŽŪB καθώς και η Λιθουανική Κυβέρνηση υποστηρίζουν ότι, το 2012, το επίπεδο των άμεσων ενισχύσεων στα κράτη της ΕΕ-15 δεν ανερχόταν σε 90 %, ενώ το επίπεδο των άμεσων ενισχύσεων στα κράτη της ΕΕ-10 ανερχόταν σε 90 %. Επομένως, το επίπεδο των άμεσων ενισχύσεων στα κράτη της ΕΕ-10 δεν είχε εξισωθεί, το 2012, με αυτό των κρατών της ΕΕ-15. Κατά τους εν λόγω μετέχοντες στη διαδικασία, μόνο το επίπεδο των άμεσων ενισχύσεων που υπερέβαιναν τις 5 000 ευρώ ανερχόταν στα κράτη της ΕΕ-15 σε 90 %, καθώς η διαφοροποίηση εφαρμοζόταν μόνον όταν το ποσό που πράγματι καταβαλλόταν στον γεωργό υπερέβαινε τις 5 000 ευρώ. Το συνολικό επίπεδο των ενισχύσεων ήταν συνεπώς υψηλότερο από 90 % στα κράτη της ΕΕ-15.

53. Αντιθέτως, η Πολωνική Κυβέρνηση και η Επιτροπή θεωρούν ότι, το 2012, το επίπεδο των άμεσων ενισχύσεων στα κράτη της ΕΕ-15 ανερχόταν όντως σε 90 % και ότι τα επίπεδα των άμεσων ενισχύσεων στα κράτη της ΕΕ-15 και στα κράτη της ΕΕ-10 είχαν εξισωθεί το 2012.

2. Επί της έννοιας του «επιπέδου των άμεσων ενισχύσεων»

54. Για να απαντηθεί το πρώτο προδικαστικό ερώτημα, υπό α) και β), επιβάλλεται να προσδιοριστεί η έννοια της φράσεως «επίπεδο των άμεσων ενισχύσεων» του άρθρου 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 73/2009. Παρά την κεφαλαιώδη σημασία της για την εφαρμογή του καθεστώτος της διαφοροποιήσεως στα κράτη της ΕΕ-10, η έννοια αυτή δεν ορίζεται στη νομοθεσία της Ένωσης η οποία διέπει τη διαφοροποίηση.

55. Κατά την Επιτροπή, το άρθρο 10 του κανονισμού 73/2009 και οι κρίσιμες διατάξεις της πράξεως προσχωρήσεως του 2003 βασίζονται στη σύγκριση των «κοινών» και όχι των κατ' ιδίαν επιπέδων των ενισχύσεων. Η Επιτροπή επισήμανε ότι η προσέγγιση αυτή εφαρμόστηκε, προκειμένου να συγκριθούν τα κοινά επίπεδα των ενισχύσεων, κατά την έκδοση της αποφάσεως 2009/444[28]. Ειδικότερα, το άρθρο 3 και το παράρτημα ΙΙΙ της αποφάσεως αυτής καθορίζουν τα αποτελέσματα της εφαρμογής, το

28 — Βλ. υποσημείωση 7 των παρουσών προτάσεων.

2012, της διαφοροποιήσεως στα νέα κράτη μέλη. Επιπλέον, κατά την Επιτροπή, η νομιμότητα της εν λόγω αποφάσεως επιβεβαιώθηκε από το Γενικό Δικαστήριο στην απόφαση Πολωνία κατά Επιτροπής[29], η οποία αναγνωρίζει εμμέσως την εγκυρότητα της συγκρίσεως των κοινών επιπέδων των ενισχύσεων.

56. Πρέπει, καταρχάς, να παρατηρηθεί ότι η υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η ως άνω απόφαση Πολωνία κατά Επιτροπής αφορούσε την κατανομή, μεταξύ των κρατών μελών, των οικονομιών που πραγματοποιούνται με τη διαφοροποίηση. Στην υπόθεση αυτή, η Δημοκρατία της Πολωνίας επιδίωξε μάλλον να αποδείξει ότι το 2012 *υπέκειτο* σε διαφοροποίηση, προκειμένου να επωφεληθεί από τα ποσά που προκύπτουν από τη διαφοροποίηση αυτή. Επομένως, στο πλαίσιο της υποθέσεως αυτής ουδόλως αμφισβητήθηκε η ερμηνεία των όρων εφαρμογής της διαφοροποιήσεως στα κράτη της ΕΕ-10 το 2012. Η ανωτέρω απόφαση δεν μπορεί, κατά τη γνώμη μου, να αναλυθεί υπό την έννοια ότι το Γενικό Δικαστήριο επιβεβαίωσε την εν λόγω ερμηνεία, τουλάχιστον κατά τρόπο που να επηρεάζει την υπό κρίση υπόθεση.

57. Η φράση «επίπεδο των άμεσων ενισχύσεων» του άρθρου 10 του κανονισμού 73/2009 εισήχθη για πρώτη φορά με τον κανονισμό 583/2004, ο οποίος τροποποίησε, μεταξύ άλλων, τον κανονισμό 1782/2003. Ο κανονισμός 583/2004 εισήγαγε στον κανονισμό 1782/2003 το άρθρο 12α, το οποίο διέπει τη διαφοροποίηση στα κράτη της ΕΕ-10.

58. Αντιθέτως, η φράση «ισχύο[ν] επ[ίπεδο] των ενισχύσεων αυτών» του άρθρου 121 του κανονισμού 73/2009 και η φράση «ύψος της άμεσης στήριξης» του άρθρου 132, παράγραφος 2, τελευταίο εδάφιο, του κανονισμού 73/2009 περιλαμβάνονται ήδη στην πράξη προσχωρήσεως του 2003, στο παράρτημα ΙΙ, κεφάλαιο 6, σημείο 27, στοιχείο β', το οποίο αφορά μεταξύ άλλων τα άρθρα 1α και 1γ του κανονισμού 1259/1999.

59. Το άρθρο 1α του κανονισμού 1259/1999 προέβλεπε την εισαγωγή στα κράτη της ΕΕ-10 σταδιακώς αυξανόμενων καθεστώτων στηρίξεως, τα επίπεδα των οποίων θα αντιστοιχούσαν στο ποσοστό του «τότε ισχύοντος επιπέδου των πληρωμών αυτών στην Κοινότητα [με τη σύνθεσή που αυτή έχει] στις 30 Απριλίου 2004». Το δε άρθρο 1γ του κανονισμού αυτού αφορούσε τις ΣΕΑΕ το συνολικό ποσό των οποίων, σε συνδυασμό με τις άμεσες ενισχύσεις, «δεν υπερβαίνει το ύψος της άμεσης ενίσχυσης που θα δικαιούνταν ο γεωργός βάσει του αντίστοιχου καθεστώτος [της Ένωσης] που ισχύει στα κράτη μέλη εντός της Κοινότητας [με τη σύνθεση που αυτή έχει] στις 30 Απριλίου 2004»[30]. Ωστόσο, ο όρος «επίπεδο» [και ο όρος «ύψος»] των ανωτέρω διατάξεων δεν ορίζονται στη νομοθεσία της Ένωσης η οποία διέπει τις άμεσες ενισχύσεις και τις ΣΕΑΕ.

60. Πρέπει να διερευνηθεί αν τα εν λόγω χωρία των ανωτέρω διατάξεων —«το επίπεδο [των άμεσων ενισχύσεων] που εφαρμόζεται [...] στα κράτη μέλη πλην των νέων κρατών», «[το] τότε ισχύο[ν] επ[ίπεδο] των πληρωμών αυτών στην Κοινότητα [με τη σύνθεσή που αυτή έχει] στις 30 Απριλίου 2004» και «το ύψος της άμεσης ενίσχυσης που θα δικαιούνταν ο γεωργός βάσει του αντίστοιχου καθεστώτος [της Ένωσης] που ισχύει στα κράτη μέλη εντός της Κοινότητας [με τη σύνθεσή που αυτή έχει] στις 30 Απριλίου 2004»— έχουν την ίδια έννοια. Τα δύο πρώτα φαίνεται ότι αναφέρονται στο γενικό επίπεδο των άμεσων ενισχύσεων, ενώ το τρίτο αναφέρεται στο κατ' ιδίαν επίπεδο των άμεσων ενισχύσεων, το οποίο ισχύει ειδικά για κάθε γεωργό.

29 — T-333/09, EU:T:2012:449.

30 — Το γράμμα του άρθρου αυτού στον κανονισμό 73/2009 τροποποιήθηκε ελαφρώς σε σχέση με το γράμμα της πράξεως προσχωρήσεως του 2003. Ειδικότερα, το άρθρο 132, παράγραφος 2, τελευταίο εδάφιο, του κανονισμού 73/2009 έχει ως εξής: «δεν υπερβαίνει το ύψος της άμεσης στήριξης που θα είχε δικαίωμα να λάβει ο γεωργός στο πλαίσιο της *αντίστοιχης άμεσης ενίσχυσης που ίσχυε* τότε στα κράτη μέλη, πλην των νέων κρατών μελών».

61. Δεδομένου ότι η εφαρμογή τόσο της διαφοροποιήσεως όσο και της μειώσεως των άμεσων ενισχύσεων στα κράτη της ΕΕ-10 εξυπηρετεί τους ίδιους σκοπούς —να διασφαλιστεί ότι το ύψος των άμεσων ενισχύσεων και των ΣΕΑΕ τις οποίες λαμβάνουν οι γεωργοί στα κράτη της ΕΕ-10 δεν υπερβαίνει το ύψος των άμεσων ενισχύσεων τις οποίες λαμβάνουν οι γεωργοί στα κράτη της ΕΕ-15—, φρονώ ότι η έννοια «ύψος της άμεσης στήριξης» του άρθρου 132, παράγραφος 2, τελευταίο εδάφιο, του κανονισμού 73/2009 μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την ερμηνεία της έννοιας «επίπεδο των άμεσων ενισχύσεων» του άρθρου 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 73/2009[31].

62. Κατά την Επιτροπή, ο μηχανισμός του «phasing-in» στηρίζεται στη σύγκριση των «κοινών επιπέδων των ενισχύσεων». Η διαπίστωση αυτή προϋποθέτει ότι υφίσταται ήδη όντως κοινό επίπεδο των άμεσων ενισχύσεων το οποίο εφαρμόζεται στα κράτη της ΕΕ-15. Πρέπει συνεπώς να εξεταστεί το επίπεδο των άμεσων ενισχύσεων το οποίο εφαρμόζεται στα κράτη της ΕΕ-15.

63. Για παράδειγμα, από την έκθεση της Επιτροπής σχετικά με την κατανομή των άμεσων ενισχύσεων στους γεωργούς στα κράτη μέλη για το οικονομικό έτος 2005[32], μετά την προσχώρηση των κρατών της ΕΕ-10, προκύπτει ότι τα συνολικά ποσά των ενισχύσεων που χορηγούνται στους γεωργούς παρουσιάζουν σημαντικές αποκλίσεις, ακόμα και μεταξύ των κρατών της ΕΕ-15.

64. Κατά συνέπεια, είναι σαφές ότι το «επίπεδο» των ενισχύσεων δεν δύναται να αντιστοιχεί στο συνολικό *ποσό* των ενισχύσεων ή στην *κατ' ιδίαν αξία* των ενισχύσεων. Πράγματι, αν το επίπεδο αντιστοιχούσε στο ποσό, δεν θα ήταν δυνατή η ύπαρξη κοινού επιπέδου στα κράτη της ΕΕ-15. Συναφώς, όπως υπογράμμισε και η Επιτροπή, η σύγκριση των επιπέδων των άμεσων ενισχύσεων στα κράτη της ΕΕ-15 και στα κράτη της ΕΕ-10 προϋποθέτει αναμφιβόλως ότι τα επίπεδα που λαμβάνονται υπόψη είναι «κοινά» για τις αντίστοιχες ομάδες κρατών μελών, αποκλειομένων των κατ' ιδίαν ποσών κάθε κράτους μέλους.

65. Ενώ η φράση «επίπεδο των άμεσων ενισχύσεων» δεν παραπέμπει στο ποσό των άμεσων ενισχύσεων, είναι κατά τη γνώμη μου αντιθέτως δυνατόν να θεωρηθεί ότι αναφέρεται στις *μεθόδους υπολογισμού των χορηγητέων άμεσων ενισχύσεων*[33].

66. Αν γίνει δεκτή η ερμηνεία αυτή, είναι δυνατόν να συναχθεί το συμπέρασμα ότι το επίπεδο των άμεσων ενισχύσεων στα κράτη της ΕΕ-10 αντιστοιχεί προς αυτό των κρατών της ΕΕ-15, τουλάχιστον όταν οι μέθοδοι χορηγήσεως των άμεσων ενισχύσεων είναι οι ίδιες στα κράτη της ΕΕ-10 και στα κράτη της ΕΕ-15.

31 — Πρέπει να επισημανθεί ότι, σε ορισμένες γλωσσικές αποδόσεις, οι εκφράσεις που χρησιμοποιούνται συναφώς είναι διαφορετικές στα άρθρα 10, παράγραφος 1, και 132, παράγραφος 2, τελευταίο εδάφιο, του κανονισμού 73/2009 (μεταξύ άλλων στην εσθονική και στη φινλανδική απόδοση), ενώ σε πολλές άλλες αποδόσεις οι χρησιμοποιούμενες εκφράσεις είναι οι ίδιες. Υπενθυμίζω ότι, σε περίπτωση αποκλίσεως μεταξύ των διαφόρων γλωσσικών αποδόσεων ενός κειμένου του δικαίου της Ένωσης, η οικεία διάταξη πρέπει να ερμηνεύεται σε συνάρτηση με την όλη οικονομία και τον σκοπό της κανονιστικής ρυθμίσεως στην οποία εντάσσεται (απόφαση Ivansson κ.λπ., C-307/13, EU:C:2014:2058, σκέψη 40). Επομένως, οι εν λόγω μεμονωμένες γλωσσικές αποκλίσεις δεν είναι ικανές να επηρεάσουν την ανωτέρω διαπίστωση σχετικά με την ερμηνεία του άρθρου 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 73/2009.

32 — Οι εκθέσεις είναι διαθέσιμες, στα αγγλικά, στις ακόλουθες διαδικτυακές διευθύνσεις: http://ec.europa.eu/agriculture/cap-funding/beneficiaries/direct-aid/pdf/annex1-2005_en.pdf και http://ec.europa.eu/agriculture/cap-funding/beneficiaries/direct-aid/pdf/annex2-2005_en.pdf.

33 — Διάφορες μέθοδοι ταξινομήσεως και μετρήσεως του επιπέδου στηρίξεως της γεωργίας αναπτύχθηκαν στους κόλπους του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ) και του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Αναπτύξεως (ΟΟΣΑ). Οι μέθοδοι αυτές, και μεταξύ άλλων το συνολικό μέτρο στηρίξεως του ΠΟΕ (ΣΜΣ· στα αγγλικά «Aggregate Measurement of Support», AMS) και η εκτίμηση για την υποστήριξη των παραγωγών του ΟΟΣΑ (ΕΥΠ· στα αγγλικά «Producer Support Estimate», PSE) είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν για την ταξινόμηση και τη σύγκριση των επιπέδων στηρίξεως σε διάφορες χώρες. Ωστόσο, τα διάφορα αυτά συστήματα δημιουργήθηκαν ενόψει διαφορετικών σκοπών και οδηγούν σε ποικίλα αποτελέσματα (βλ., υπό την έννοια αυτή, μελέτη της Effland, A., «Classifying and Measuring Agricultural Support: Identifying Differences Between the WTO and OECD Systems», EIB-74, U.S. Department of Agriculture, Economic Research Service, Μάρτιος 2011· διαθέσιμη στην ακόλουθη διαδικτυακή διεύθυνση: http://www.ers.usda.gov/media/129064/eib74.pdf). Τα εν λόγω συστήματα δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν αυτά καθεαυτά για την ερμηνεία της έννοιας «επίπεδο» που χρησιμοποιείται στον κανονισμό 73/2009.

67. Η αναφορά στο «ύψος της άμεσης ενίσχυσης που θα δικαιούνταν ο γεωργός βάσει του *αντίστοιχου καθεστώτος [της Ένωσης]* που *ισχύει* στα κράτη μέλη εντός της Κοινότητας [με τη σύνθεσή που αυτή έχει] στις 30 Απριλίου 2004» [34], η οποία περιέχεται στο παράρτημα ΙΙ, κεφάλαιο 6, σημείο 27, στοιχείο β', της πράξεως προσχωρήσεως του 2003, και η οποία αφορά το άρθρο 1γ του κανονισμού 1259/1999, επιρρωννύει την ανωτέρω ερμηνεία η οποία συνεπάγεται σύγκριση των καθεστώτων των άμεσων ενισχύσεων ή και των μεθόδων χορηγήσεως των άμεσων ενισχύσεων. Επιβάλλεται συνεπώς να εξεταστούν οι μέθοδοι υπολογισμού των άμεσων ενισχύσεων.

3. Επί των μεθόδων υπολογισμού των άμεσων ενισχύσεων στα κράτη της ΕΕ-15 και στα κράτη της ΕΕ-10

68. Για να είναι εφικτή η σύγκριση των μεθόδων υπολογισμού των άμεσων ενισχύσεων, πρέπει, καταρχάς, να εξεταστεί η κατάσταση των κρατών της ΕΕ-15 και η εξέλιξη των μεθόδων αυτών.

69. Τα διάφορα καθεστώτα άμεσων ενισχύσεων στα κράτη της ΕΕ-15 πριν από τη μεταρρύθμιση της ΚΓΠ το 2003 [35] απαριθμούνταν στο παράρτημα του κανονισμού 1259/1999. Ο κανονισμός 1782/2003 εισήγαγε καθεστώς ενιαίας ενισχύσεως (στο εξής: ΚΕΕ), δηλαδή σύστημα εισοδηματικής ενισχύσεως για κάθε γεωργική εκμετάλλευση αποσυνδεδεμένης από την παραγωγή, το οποίο, χωρίς να μεταβάλει τα ποσά που καταβάλλονταν τότε στους γεωργούς, ενσωμάτωσε αρκετές υφιστάμενες άμεσες ενισχύσεις που λάμβανε ο γεωργός από διάφορα καθεστώτα σε μία ενιαία ενίσχυση καθοριζόμενη με βάση τα προγενέστερα δικαιώματα κατά τη διάρκεια μιας περιόδου αναφοράς, αλλά προσαρμοσμένα προκειμένου να λαμβάνεται υπόψη η πλήρης εφαρμογή των μέτρων που εισήχθησαν στο πλαίσιο του προγράμματος δράσης 2000 και οι περαιτέρω προσαρμογές των ποσών των ενισχύσεων που εισήχθησαν με τον κανονισμό 1782/2003 [36].

70. Στο πλαίσιο του ΚΕΕ, τα κράτη μέλη διέθεταν πλείονες επιλογές ως προς τον καθορισμό του καθεστώτος και ως προς τις ενδεχόμενες εξαιρέσεις από την πλήρη αποσύνδεση. Κατά την εισαγωγή του ΚΕΕ, τα κράτη μέλη είχαν να επιλέξουν μεταξύ τριών κύριων μοντέλων υπολογισμού του ποσού των δικαιωμάτων ενισχύσεως, δηλαδή ενός «ιστορικού μοντέλου», το οποίο βασίζεται στις ενισχύσεις που λαμβάνει ο κάθε γεωργός κατά τη διάρκεια μιας περιόδου αναφοράς και συνεπάγεται διαφορετικά ποσά ενισχύσεως ανά εκτάριο, ενός «μοντέλου ανά περιφέρεια», κατά το οποίο προκύπτει ενιαίο ποσό ενισχύσεως καθώς λαμβάνεται υπόψη το σύνολο των χορηγούμενων σε μια περιφέρεια ενισχύσεων, το οποίο διαιρείται ακολούθως με τον αριθμό των εκταρίων επιλέξιμης γης, και ενός «μικτού μοντέλου», το οποίο συνδυάζει τα δύο ανωτέρω και δύναται να είναι «στατικό» ή «δυναμικό» [37]. Στη συνέχεια, ο κανονισμός 73/2009 επέκτεινε την αποσύνδεση της άμεσης στηρίξεως από την παραγωγή και απλούστευσε τη λειτουργία του ΚΕΕ.

34 — Η υπογράμμιση δική μου.

35 — Πρέπει να υπομνησθεί ότι η μεταρρύθμιση της ΚΓΠ πραγματοποιήθηκε παράλληλα με τις διαπραγματεύσεις προσχωρήσεως οι οποίες διεξήχθησαν με τα κράτη της ΕΕ-10.

36 — Αιτιολογικές σκέψεις 24 και 25 του κανονισμού 1782/2003.

37 — Βλ. έγγραφο της Επιτροπής σχετικά με το ΚΕΕ, διαθέσιμο, στα γαλλικά, στην ακόλουθη διαδικτυακή διεύθυνση: http://ec.europa.eu/agriculture/direct-support/pdf/factsheet-single-payment-scheme_fr.pdf. Για τα διάφορα καθεστώτα που εφαρμόζονται στα 28 κράτη μέλη, βλ. χάρτη στην ακόλουθη διαδικτυακή διεύθυνση: http://ec.europa.eu/agriculture/direct-support/images/map-direct-payments_en.gif.

71. Δεδομένου ότι τα κράτη της ΕΕ-15, τα οποία υποχρεούνται άπαντα να εφαρμόζουν το ΚΕΕ, επέλεξαν διαφορετικά μοντέλα υπολογισμού των άμεσων ενισχύσεων, είναι προφανές ότι οι εφαρμοζόμενες από τα κράτη αυτά μέθοδοι υπολογισμού των άμεσων ενισχύσεων επίσης διαφέρουν, μολονότι ανάγονται όλες σε ένα μόνο καθεστώς άμεσων ενισχύσεων[38]. Καθώς ωστόσο το άρθρο 10 του κανονισμού 73/2009 βασίζεται στην παραδοχή ενός «κοινού» επιπέδου άμεσων ενισχύσεων στα κράτη της ΕΕ-15, πρέπει οπωσδήποτε να είναι δυνατή η ύπαρξη ενός τέτοιου επιπέδου, ακόμα και αν υφίστανται διαφορές, κατά τα ανωτέρω, μεταξύ των μεθόδων υπολογισμού.

72. Όσον αφορά το καθεστώς που εφαρμόζεται στα κράτη της ΕΕ-10, από το παράρτημα II, κεφάλαιο 6, σημείο 27, στοιχείο β', της πράξεως προσχωρήσεως του 2003, το οποίο αφορά το άρθρο 1γ που προστέθηκε στον κανονισμό 1259/1999, προκύπτει ότι τα κράτη της ΕΕ-10 είχαν τη δυνατότητα να επιλέξουν νέο μεταβατικό καθεστώς, μεταξύ άλλων το ΚΕΣΕ, το οποίο είχε εφαρμογή μόνο στα νέα κράτη μέλη.

73. Η προτεινόμενη στην πράξη προσχωρήσεως του 2003 περίοδος εφαρμογής του ΚΕΣΕ εκτεινόταν μέχρι το τέλος του έτους 2006 και μπορούσε να ανανεωθεί δύο φορές για ένα έτος, κατόπιν αιτήσεως του νέου κράτους μέλους. Δεδομένου ότι, με βάση την πράξη προσχωρήσεως του 2003, το «phasing-in» των άμεσων ενισχύσεων των κρατών της ΕΕ-10 συνεχίστηκε μέχρι το έτος 2013, κατά τις διατάξεις της ίδιας αυτής πράξεως, το βασικό καθεστώς[39] των άμεσων ενισχύσεων έπρεπε να έχει εξισωθεί στα κράτη της ΕΕ-15 και στα κράτη της ΕΕ-10 ήδη πριν από τη λήξη της περιόδου του «phasing-in» το 2013. Ωστόσο, από το άρθρο 143γ, παράγραφος 9, του κανονισμού 1782/2003, όπως τροποποιήθηκε από την πράξη προσχωρήσεως του 2003 η οποία αναπροσαρμόστηκε με την απόφαση 2004/281, προκύπτει ότι η περίοδος εφαρμογής του ΚΕΣΕ επεκτάθηκε αρχικώς μέχρι το τέλος του έτους 2010, ενώ από το άρθρο 122, παράγραφος 3, του κανονισμού 73/2009 προκύπτει ότι η εν λόγω περίοδος εφαρμογής επεκτάθηκε ακολούθως μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2013[40].

74. Μεταξύ των κρατών της ΕΕ-10, μόνον η Ουγγαρία και η Δημοκρατία της Σλοβενίας αποφάσισαν να εφαρμόσουν το ΚΕΕ, δηλαδή το καθεστώς που εφαρμοζόταν και στα κράτη της ΕΕ-15. Τα υπόλοιπα κράτη της ΕΕ-10 εξακολουθούν να εφαρμόζουν το ΚΕΣΕ, δηλαδή ένα καθεστώς που δεν δύναται να εφαρμοστεί στα κράτη της ΕΕ-15.

75. Επομένως, αν γίνει δεκτή η ερμηνεία κατά την οποία τα εν λόγω «επίπεδα» των άμεσων ενισχύσεων αναφέρονται στις μεθόδους υπολογισμού των χορηγητέων άμεσων ενισχύσεων, η σύγκριση των επιπέδων των άμεσων ενισχύσεων καθίσταται δυσχερέστερη, καθώς οι μέθοδοι υπολογισμού είναι διαφορετικές, ιδίως στο μέτρο που τα καθεστώτα στηρίξεως δεν είναι ίδια, όπως συνέβαινε το 2012 στα περισσότερα εκ των κρατών της ΕΕ-15 και εκ των κρατών της ΕΕ-10.

38 — Πράγματι, το καθεστώς αυτό καταλείπει ευρύ περιθώριο επιλογών στα κράτη μέλη. Όπως επισημάνθηκε στη θεωρία, «λαμβάνοντας υπόψη τον κανονισμό [1782/2003] καθώς και το σύνολο των κειμένων που καθορίζουν τις λεπτομέρειες εφαρμογής του, καταλήγει κανείς σε ένα σύνολο 500 περίπου άρθρων και 50 παραρτημάτων, το οποίο καλύπτει δύο "καθεστώτα αποσυνδέσεως" (την ενιαία ενίσχυση και το απλοποιημένο καθεστώς για τα νέα κράτη μέλη), δεκαεπτά καθεστώτα συνδέσεως (εκ των οποίων έξι μεταβατικά), δύο μοντέλα αποσυνδέσεως (ιστορικό και ανά περιφέρεια), έξι τρόπους αναγωγής σε περιφέρεια (επί βάσεως ιστορικής, ενιαίας, υβριδικής, στατικής ή δυναμικής καθώς και μια παραλλαγή για τα νέα κράτη μέλη), την επιλογή διαφοροποιημένης αποσυνδέσεως για τις επιδοτήσεις γάλακτος, τη δυνατότητα διαφοροποιήσεως για τους μόνιμους βοσκοτόπους ή τις καλλιέργειες βοτάνων· 10 επιλογές μερικής επανασυνδέσεως ορισμένων ειδών παραγωγής· το ενδεχόμενο μη εφαρμογής της αποσυνδέσεως για μεταβατική περίοδο τριών ετών· τη δυνατότητα μη αποσυνδέσεως για ορισμένα καθεστώτα ενισχύσεων και, dulcis in fundo, εν τέλει δέκα τουλάχιστον διαφορετικούς τύπους δικαιωμάτων ενισχύσεως στο πλαίσιο του καθεστώτος ενιαίας ενισχύσεως» [Bianchi, D., *La politique agricole commune (PAC). Toute la PAC, rien d'autre que la PAC*, Bruylant, Βρυξέλλες, 2006, σ. 294].

39 — Δηλαδή το καθεστώς προ των μειώσεων που πραγματοποιούνται, μεταξύ άλλων, βάσει του «phasing-in» ή της διαφοροποιήσεως.

40 — Ακόμα και μετά την ημερομηνία αυτή, τα κράτη μέλη που εφαρμόζουν το ΚΕΣΕ μπορούν, κατά το άρθρο 36 του κανονισμού (ΕΕ) 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί θεσπίσεως κανόνων για άμεσες ενισχύσεις στους γεωργούς βάσει καθεστώτων στήριξης στο πλαίσιο της Κοινής γεωργικής πολιτικής και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) 637/2008 και του κανονισμού (ΕΚ) 73/2009 του Συμβουλίου (ΕΕ L 347, σ. 608), να αποφασίσουν να εξακολουθήσουν να εφαρμόζουν το καθεστώς αυτό μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2020. Κατά το ενημερωτικό σημείωμα της Επιτροπής, της 13ης Νοεμβρίου 2014, σχετικά με τις αποφάσεις των κρατών μελών περί της εφαρμογής του νέου καθεστώτος των άμεσων ενισχύσεων (Decisions taken by Member States for the implementation of the new direct support system· διαθέσιμο, στα αγγλικά, στην ακόλουθη διαδικτυακή διεύθυνση: http://ec.europa.eu/agriculture/direct-support/direct-payments/docs/implementation-decisions-ms_en.pdf), τα δέκα κράτη μέλη που εφαρμόζουν το ΚΕΣΕ, μεταξύ των οποίων η Δημοκρατία της Βουλγαρίας και η Ρουμανία, αποφάσισαν άπαντα να εξακολουθήσουν να το εφαρμόζουν μέχρι το έτος 2020.

76. Ωστόσο, όπως επισήμανα ήδη στο σημείο 71 των προτάσεών μου, επειδή πρέπει να είναι δυνατή η ύπαρξη κοινού επιπέδου των άμεσων ενισχύσεων στα κράτη της ΕΕ-15 παρά την ύπαρξη διαφόρων μοντέλων ΚΕΕ, είναι επίσης δυνατόν να συναχθεί το συμπέρασμα ότι, ενόψει της συγκρίσεως των επιπέδων των άμεσων ενισχύσεων, το ΚΕΕ και το ΚΕΣΕ είναι αντίστοιχα μεταξύ τους.

77. Η γενική οικονομία του κανονισμού 73/2009 επιρρωννύει την ερμηνεία αυτή. Ο εν λόγω κανονισμός διατήρησε τη δυνατότητα των κρατών της ΕΕ-10 να εξακολουθήσουν να εφαρμόζουν το ΚΕΣΕ μέχρι το τέλος του έτους 2013. Πάντως, κατά το άρθρο 121 του κανονισμού αυτού, τα εν λόγω κράτη μέλη εξακολουθούν να υποχρεούνται να φτάσουν, από το έτος 2013, το 100 % του επιπέδου των ενισχύσεων αυτών που εφαρμόζεται στα άλλα κράτη μέλη πλην των νέων κρατών μελών. Εκ τούτων έπεται ότι, ενόψει της συγκρίσεως των επιπέδων των άμεσων ενισχύσεων, τα δύο καθεστώτα είναι αντίστοιχα και, συνεπώς, το γεγονός και μόνον ότι η πλειονότητα των κρατών της ΕΕ-10 επέλεξε καθεστώς άμεσων ενισχύσεων διαφορετικό από αυτό που εφαρμόζεται στα κράτη της ΕΕ-15 δεν δύναται, από μόνο του, να αποκλείσει τη δυνατότητα συγκρίσεως των κοινών επιπέδων.

78. Πρέπει εφεξής να εξεταστεί αν το επίπεδο των άμεσων ενισχύσεων στα κράτη της ΕΕ-10 ήταν, το 2012, τουλάχιστον ίσο με το επίπεδο των άμεσων ενισχύσεων που εφαρμοζόταν στα κράτη της ΕΕ-15, κατά την έννοια του άρθρου 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 73/2009.

4. Επί της συγκρίσεως των επιπέδων των άμεσων ενισχύσεων το 2012

79. Ενόψει της συγκρίσεως των επιπέδων των άμεσων ενισχύσεων, είναι ουσιώδες το ερώτημα αν, προκειμένου να προσδιοριστεί το επίπεδο των άμεσων ενισχύσεων στα κράτη της ΕΕ-15 το 2012, πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι στα κράτη της ΕΕ-15 εφαρμόζεται διαφοροποίηση μόνο στις άμεσες ενισχύσεις που υπερβαίνουν τις 5 000 ευρώ.

80. Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι η εφαρμογή του ορίου των 5 000 ευρώ θα οδηγούσε σε πλασματικό αποτέλεσμα, καθώς η εφαρμογή του ορίου αυτού θα είχε διαφορετικές πρακτικές συνέπειες στα διάφορα κράτη της ΕΕ-15. Επιπλέον, κατά την Επιτροπή, η σύγκριση των επιπέδων των άμεσων ενισχύσεων που εφαρμόζονται στα κράτη της ΕΕ-15 καθώς και στα κράτη της ΕΕ-10 πραγματοποιείται ex ante. Κατά συνέπεια, θα ήταν πρακτικώς αδύνατον να ληφθούν υπόψη οι συνέπειες των άμεσων ενισχύσεων που είναι κατώτερες των 5 000 ευρώ στα κράτη της ΕΕ-15 προκειμένου να προσδιοριστεί αν, το 2012, είχε εφαρμογή η διαφοροποίηση στα κράτη της ΕΕ-10.

81. Συναφώς, όπως διαπίστωσα ήδη, το επίπεδο των άμεσων ενισχύσεων αναφέρεται στη μέθοδο υπολογισμού των άμεσων ενισχύσεων. Στο πλαίσιο του συστήματος διαφοροποιήσεως, η μέθοδος είναι τέτοια ώστε μόνον οι άμεσες ενισχύσεις που υπερβαίνουν τις 5 000 ευρώ υφίστανται μείωση βάσει της διαφοροποιήσεως. Είναι προφανές ότι, σε όλα τα κράτη της ΕΕ-15, ορισμένοι γεωργοί λαμβάνουν άμεσες ενισχύσεις κατώτερες των 5 000 ευρώ, οι οποίες άρα δεν υπόκεινται σε διαφοροποίηση. Επομένως, αν λαμβανόταν υπόψη το όριο των 5 000 ευρώ ενόψει του προσδιορισμού του επιπέδου των άμεσων ενισχύσεων, τότε το συνολικό επίπεδο των άμεσων ενισχύσεων θα ήταν, πράγματι, ανώτερο του 90 %, διότι για τους γεωργούς των κρατών της ΕΕ-15 οι οποίοι λαμβάνουν ποσά χαμηλότερα των 5 000 ευρώ το επίπεδο στηρίξεως είναι πάντοτε της τάξεως του 100 %.

82. Ωστόσο, μια τέτοια ερμηνεία θα ήταν αντίθετη με τη γενική οικονομία του κανονισμού 73/2009. Ειδικότερα, οι όροι «λαμβανομένων υπόψη των τυχόν μειώσεων που εφαρμόζονται δυνάμει του άρθρου 7, παράγραφος 1», του άρθρου 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 73/2009, και «λαμβανομένης υπόψη, από το 2012 και μετά, της εφαρμογής του άρθρου 7 σε συνδυασμό με το άρθρο 10», του άρθρου 132, παράγραφος 2, του κανονισμού 73/2009, προστέθηκαν στον κανονισμό παρά το γεγονός ότι το σύστημα της διαφοροποιήσεως επρόκειτο να συνεχιστεί μέχρι το τέλος του έτους 2012 και ότι το επίπεδο των άμεσων ενισχύσεων στα κράτη της ΕΕ-10 επρόκειτο να ανέλθει στο 100 % του επιπέδου των άμεσων ενισχύσεων που εφαρμοζόταν στα κράτη της ΕΕ-15 το 2013.

83. Ως εκ τούτου, όπως επιβεβαίωσε και η Επιτροπή, φρονώ ότι τα άρθρα 10 και 132, παράγραφος 2, τελευταίο εδάφιο, του κανονισμού 73/2009 προϋποθέτουν σαφώς ότι το έτος 2012 είναι το πρώτο —και, δεδομένου ότι η διαφοροποίηση έλαβε τέλος το 2012, το μοναδικό— ημερολογιακό έτος κατά τη διάρκεια του οποίου εφαρμόζεται η υποχρεωτική διαφοροποίηση στα κράτη της ΕΕ-10[41].

84. Αν η επιρροή του ορίου των 5 000 ευρώ ήταν κρίσιμη για τον προσδιορισμό του επιπέδου των άμεσων ενισχύσεων, με συνέπεια το επίπεδο των άμεσων ενισχύσεων στα κράτη της ΕΕ-15 το 2012 να υπερβαίνει το 90 %, δεν θα είχε μπορέσει ποτέ να εφαρμοστεί διαφοροποίηση στα κράτη της ΕΕ-10, καθώς το έτος 2012 ήταν το μοναδικό έτος κατά τη διάρκεια του οποίου τα επίπεδα των άμεσων ενισχύσεων θα ήταν δυνατόν να έχουν εξισωθεί πριν από τη λήξη της περιόδου διαφοροποιήσεως[42]. Υπό τις συνθήκες αυτές, ο νομοθέτης δεν θα είχε κανέναν λόγο να προσθέσει τις διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 στο άρθρο 10 του κανονισμού 73/2009 ούτε να μνημονεύσει το έτος 2012 στο άρθρο 132, παράγραφος 2, του κανονισμού 73/2009. Άρα, η υποχρέωση συνεκτιμήσεως της διαφοροποιήσεως η οποία εφαρμοζόταν στα κράτη της ΕΕ-15 ενόψει της συγκρίσεως των επιπέδων δεν θα είχε λόγο ύπαρξης.

85. Με βάση το σύνολο των σκέψεων που προηγήθηκαν, προτείνω στο Δικαστήριο να δώσει στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα, υπό α) και β), την απάντηση ότι τα άρθρα 7, παράγραφος 1, 10, παράγραφος 1, και 121 του κανονισμού 73/2009 πρέπει να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι το επίπεδο των άμεσων ενισχύσεων που εφαρμοζόταν στα κράτη της ΕΕ-15 ήταν, το 2012, ίσο με 90 % του επιπέδου του συνόλου των άμεσων ενισχύσεων και ότι το επίπεδο των άμεσων ενισχύσεων στα νέα κράτη της ΕΕ-10 ήταν, το 2012, ίσο με αυτό των κρατών της ΕΕ-15.

Γ — *Επί του πρώτου προδικαστικού ερωτήματος, υπό γ), και επί του δεύτερου προδικαστικού ερωτήματος, υπό α) και β)*

86. Με το πρώτο προδικαστικό του ερώτημα, υπό γ), το αιτούν δικαστήριο ερωτά αν το γεγονός ότι η σύγκριση των άμεσων ενισχύσεων πραγματοποιείται επί διαφορετικών βάσεων, δεδομένου ότι το επίπεδο των άμεσων ενισχύσεων στα κράτη της ΕΕ-10 εκτιμάται χωρίς την εφαρμογή διαφοροποιήσεως, ενώ στα κράτη της ΕΕ-15 εφαρμόζεται συναφώς διαφοροποίηση, δικαιολογεί το συμπέρασμα ότι οι διατάξεις του άρθρου 10, παράγραφος 1, in fine, του κανονισμού 73/2009 αντιβαίνουν προς την πράξη προσχωρήσεως του 2003 καθώς και προς ορισμένες γενικές αρχές του δικαίου της Ένωσης και τους σκοπούς της ΚΓΠ.

87. Όπως επισήμανα ήδη στο σημείο 85 των προτάσεών μου, το άρθρο 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 73/2009, σε συνδυασμό με το άρθρο 7, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού, πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι η σύγκριση των επιπέδων οφείλει, πράγματι, να πραγματοποιείται επί των βάσεων τις οποίες μνημονεύει το αιτούν δικαστήριο. Το πρώτο ερώτημα, υπό γ), αφορά συνεπώς το κύρος του άρθρου 10, παράγραφος 1, in fine, του κανονισμού 73/2009 υπό το πρίσμα της πράξεως προσχωρήσεως του 2003, των μνημονευθεισών αρχών του δικαίου της Ένωσης και των σκοπών της ΚΓΠ.

88. Επομένως, το ερώτημα αυτό πρέπει να απαντηθεί από κοινού με το δεύτερο ερώτημα, υπό α) και β), το οποίο αφορά επίσης το κύρος του άρθρου 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 73/2009. Το δεύτερο ερώτημα, υπό α) και β), αφορά επιπροσθέτως το κύρος του άρθρου 132, παράγραφος 1, τελευταίο εδάφιο, του κανονισμού 73/2009, καθώς και το κύρος της εκτελεστικής αποφάσεως C(2012) 4391. Επειδή η εφαρμογή του άρθρου 132, παράγραφος 2, τελευταίο εδάφιο, του κανονισμού 73/2009 εξαρτάται από το άρθρο 10 του τελευταίου —και επειδή και η εφαρμογή της μειώσεως των

41 — Ο μηχανισμός προσαρμογής, ο οποίος εισήχθη για το έτος 2013, εφαρμόζεται ωστόσο στα κράτη της ΕΕ-10 χωρίς να υπόκειται σε ειδικούς κανόνες (βλ. σημείο 49 των παρουσών προτάσεων).

42 — Δεδομένου ότι το ποσοστό της διαφοροποιήσεως το 2011 ανερχόταν μόνο σε 9 % για τα κράτη της ΕΕ-15 και το επίπεδο των άμεσων ενισχύσεων στα κράτη της ΕΕ-10 ανερχόταν σε 80 % του επιπέδου που εφαρμοζόταν στα κράτη της ΕΕ-15, είναι σαφές ότι το 2011 τα επίπεδα των άμεσων ενισχύσεων στα κράτη της ΕΕ-15 και στα κράτη της ΕΕ-10 διέφεραν ακόμα κατά πολύ.

ΣΕΑΕ προϋποθέτει σύγκριση των επιπέδων των άμεσων ενισχύσεων βάσει των άρθρων 7 και 10 του κανονισμού 73/2009[43]—, επιβάλλεται η από κοινού διερεύνηση όλων των ανωτέρω ερωτημάτων, με την εξέταση, καταρχάς, της πράξεως προσχωρήσεως του 2003 και στη συνέχεια, αντιστοίχως, των γενικών αρχών και των σκοπών της ΚΓΠ.

89. Υπενθυμίζω ότι, στα σημεία 40 και 45 των προτάσεών μου, πρότεινα στο Δικαστήριο να κρίνει ότι τα ανωτέρω ερωτήματα είναι εν μέρει απαράδεκτα, καθόσον αφορούν τις αρχές της ασφάλειας δικαίου, της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, της χρηστής διοικήσεως και του θεμιτού ανταγωνισμού καθώς και το έγγραφο εργασίας DS2011/14/REV2. Επομένως, όσον αφορά τις γενικές αρχές, θα εξετάσω μόνο την αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων και της ίσης μεταχειρίσεως.

1. Επί της πράξεως προσχωρήσεως του 2003

90. Ο B. Jakutis και η Kretingalės kooperatinė ŽŪB υποστηρίζουν ότι τα άρθρα 10, παράγραφος 1, in fine, και 132, παράγραφος 2, τελευταίο εδάφιο, in fine, του κανονισμού 73/2009 καθώς και η εκτελεστική απόφαση C(2012) 4391 αντιβαίνουν προς την πράξη προσχωρήσεως του 2003, η οποία δεν προβλέπει διαφοροποίηση των άμεσων ενισχύσεων ούτε μείωση των ΣΕΑΕ στα κράτη της ΕΕ-10, αλλά ούτε και έτος από το οποίο και μετά τεκμαίρεται ότι οι άμεσες ενισχύσεις στα κράτη της ΕΕ-15 και στα κράτη της ΕΕ-10 εξισώθηκαν. Αντιθέτως, η Επιτροπή θεωρεί ότι η υποχρέωση να λαμβάνεται υπόψη κάθε μείωση που πραγματοποιείται με βάση το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 73/2009 ήταν απαραίτητη για τη διατήρηση της ισορροπίας μεταξύ των επιπέδων των ενισχύσεων που προβλέπονται στην πράξη προσχωρήσεως του 2003 και για τη διασφάλιση της συμφωνίας της υποχρεωτικής διαφοροποιήσεως με τις διατάξεις της πράξεως προσχωρήσεως του 2003.

91. Είναι αλήθεια ότι η πράξη προσχωρήσεως του 2003 δεν προβλέπει υποχρεωτική εφαρμογή της διαφοροποιήσεως στους γεωργούς των κρατών της ΕΕ-10. Πράγματι, η διαφοροποίηση συνιστά νέο μέτρο, το οποίο εισήχθη με τον κανονισμό 1782/2003 μετά τη σύναψη της πράξεως προσχωρήσεως του 2003, στο πλαίσιο της μεταρρυθμίσεως της ΚΓΠ. Το άρθρο 12α του κανονισμού 1782/2003, το οποίο διέπει τη διαφοροποίηση στα κράτη της ΕΕ-10, προστέθηκε ακολούθως στον κανονισμό 1782/2003 δυνάμει του κανονισμού 583/2004.

92. Οι μόνες διατάξεις της πράξεως προσχωρήσεως του 2003 οι οποίες αναφέρονται εμμέσως στη σύγκριση των επιπέδων των άμεσων ενισχύσεων είναι τα άρθρα 1α και 1γ του κανονισμού 1259/1999, τα οποία μνημονεύει το παράρτημα II, κεφάλαιο 6, σημείο 27, της πράξεως προσχωρήσεως του 2003 και το γράμμα των οποίων αναπαράγεται ανωτέρω[44].

93. Από το άρθρο 1α του κανονισμού 1259/1999 προκύπτει απλώς ότι το επίπεδο των άμεσων ενισχύσεων στα κράτη της ΕΕ-10 θα ανέλθει το 2013 στο 100 % του επιπέδου των άμεσων ενισχύσεων στα κράτη της ΕΕ-15, ενώ από το άρθρο 1γ του ίδιου κανονισμού διαφαίνεται σαφώς η βούληση να αποφευχθεί το ενδεχόμενο το καθεστώς που εφαρμόζεται στα κράτη της ΕΕ-10, συμπεριλαμβανομένης της χορηγήσεως των ΣΕΑΕ, να οδηγήσει σε επίπεδο άμεσης ενισχύσεως ανώτερο από αυτό το οποίο προκύπτει από το καθεστώς που εφαρμόζεται στα κράτη της ΕΕ-15. Μολονότι, κατά το εν λόγω άρθρο 1γ, το συνολικό *ποσό* της άμεσης ενισχύσεως που μπορεί να χορηγείται σε γεωργό στα κράτη της ΕΕ-10, συμπεριλαμβανομένων των ΣΕΑΕ, δεν υπερβαίνει το *ύψος* της άμεσης ενισχύσεως που θα δικαιούνταν ο γεωργός βάσει του αντίστοιχου καθεστώτος άμεσων ενισχύσεων που ίσχυε τότε στα κράτη της ΕΕ-15, είναι σαφές κατά τη γνώμη μου ότι το προαναφερθέν άρθρο 1γ συνεπάγεται σύγκριση μεταξύ των *επιπέδων* των άμεσων ενισχύσεων.

43 — Κατά το άρθρο 132, παράγραφος 2, τελευταίο εδάφιο, του κανονισμού 73/2009, «λαμβανομένης υπόψη, από το 2012 και μετά, της εφαρμογής του άρθρου 7 σε συνδυασμό με το άρθρο 10».

44 — Βλ. σημείο 59 των παρουσών προτάσεων.

Επομένως, όταν τα επίπεδα των άμεσων ενισχύσεων είναι ισοδύναμα στα κράτη της ΕΕ-15 και στα κράτη της ΕΕ-10, το *ποσό* των χορηγητέων ΣΕΑΕ σε έκαστο γεωργό στα κράτη της ΕΕ-10 πρέπει να υφίσταται μείωση προκειμένου να αντιστοιχεί στις τυχόν μεταβολές του επιπέδου στα κράτη της ΕΕ-15.

94. Πρέπει, υπό το φως των ανωτέρω σκέψεων, να εξεταστεί το κύρος των επίμαχων διατάξεων του κανονισμού 73/2003 υπό το πρίσμα της πράξεως προσχωρήσεως του 2003, αρχής γενομένης με το άρθρο 10, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού.

95. Επιβάλλεται να σημειωθεί ότι το άρθρο 1α του κανονισμού 1259/1999, στο οποίο παραπέμπει η πράξη προσχωρήσεως του 2003, δεν προβλέπει ότι το επίπεδο των άμεσων ενισχύσεων στα κράτη της ΕΕ-10 δεν δύναται να ανέλθει στο επίπεδο των άμεσων ενισχύσεων στα κράτη της ΕΕ-15 πριν από το έτος 2013, αλλά μόνον ότι το επίπεδο του 100 % έπρεπε να έχει επιτευχθεί το 2013. Αντιθέτως, μολονότι το επίπεδο των άμεσων ενισχύσεων στα κράτη της ΕΕ-15 μπορεί να είναι και κατώτερο του 100 % πριν από το έτος 2013, η εξίσωση των επιπέδων στα κράτη της ΕΕ-15 και στα κράτη της ΕΕ-10 είναι δυνατή ακόμα και πριν από το έτος 2013.

96. Κατά συνέπεια, δεδομένου, αφενός, ότι η πράξη προσχωρήσεως του 2003 δεν αποκλείει τη δυνατότητα εξισώσεως των επιπέδων των άμεσων ενισχύσεων στα κράτη της ΕΕ-15 και στα κράτη της ΕΕ-10 ακόμα και πριν από το έτος 2013 και, αφετέρου, ότι κατά την πράξη προσχωρήσεως του 2003 το επίπεδο των άμεσων ενισχύσεων, συμπεριλαμβανομένων των ΣΕΑΕ, στα κράτη της ΕΕ-10 δεν μπορεί να υπερβαίνει το επίπεδο των άμεσων ενισχύσεων στα κράτη της ΕΕ-15, η συνεκτίμηση της τυχόν μειώσεως του επιπέδου των άμεσων ενισχύσεων στα κράτη της ΕΕ-15 ενόψει της συγκρίσεως των επιπέδων συνάδει κατά τη γνώμη μου με την πράξη προσχωρήσεως του 2003.

97. Υπενθυμίζω ότι η διαφοροποίηση η οποία εφαρμόζεται στα κράτη της ΕΕ-10 το 2012 κατόπιν της επίμαχης συγκρίσεως που πραγματοποιείται επί διαφορετικών βάσεων —μετά τη διαφοροποίηση για τα κράτη της ΕΕ-15 και χωρίς τη διαφοροποίηση για τα κράτη της ΕΕ-10— δεν ταυτίζεται με τη διαφοροποίηση η οποία εφαρμόζεται στα κράτη της ΕΕ-15, αλλά αφορά μόνο τα ανώτερα των 300 000 ευρώ ποσά [45]. Αυτή η μέθοδος εφαρμογής της διαφοροποιήσεως στα κράτη της ΕΕ-10 καθιστά δυνατή την αποτροπή του ενδεχομένου να έχει η διαφοροποίηση που εφαρμόζεται στα κράτη της ΕΕ-15 το 2012 ως συνέπεια κατώτερο επίπεδο άμεσων ενισχύσεων στα κράτη της ΕΕ-15 σε σχέση με το επίπεδο των άμεσων ενισχύσεων στα κράτη της ΕΕ-10, αλλά και του ενδεχομένου να επιφέρει η διαφοροποίηση που εφαρμόζεται στα κράτη της ΕΕ-10 το 2012 μείωση του επιπέδου των άμεσων ενισχύσεων στα κράτη της ΕΕ-10 κάτω από το επίπεδο των άμεσων ενισχύσεων στα κράτη της ΕΕ-15.

98. Κατά συνέπεια, το άρθρο 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 73/2009 είναι, από την άποψη αυτή, σύμφωνο με την πράξη προσχωρήσεως του 2003.

99. Όσον αφορά τη συμφωνία του άρθρου 132, παράγραφος 2, τελευταίο εδάφιο, του κανονισμού 73/2009 με την πράξη προσχωρήσεως του 2003, πρέπει να επισημανθεί ότι το άρθρο αυτό αναφέρεται ρητώς στο έτος 2012 όσον αφορά τη συνεκτίμηση της διαφοροποιήσεως που πραγματοποιείται με βάση τα άρθρα 7 και 10 του κανονισμού 73/2009.

45 — Η ερμηνεία αυτή προκύπτει ευθέως από το άρθρο 10, παράγραφος 2, του κανονισμού 73/2009, το κύρος του οποίου δεν αμφισβητείται στο πλαίσιο της παρούσας δίκης. Κατά το έγγραφο εργασίας DS2011/14/REV2, η διαφορά μεταξύ του επιπέδου των άμεσων ενισχύσεων το οποίο προκύπτει από τον μηχανισμό του «phasing-in» στα κράτη της ΕΕ-10 και του επιπέδου των άμεσων ενισχύσεων το οποίο ισχύει στα κράτη της ΕΕ-15, λαμβανομένης υπόψη κάθε μειώσεως που πραγματοποιείται με βάση το άρθρο 7, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού, ήταν το 2012 μηδενική, καθώς τα επίπεδα στα κράτη της ΕΕ-15 και στα κράτη της ΕΕ-10 ήταν ίσα και ανέρχονταν σε 90 %. Καθώς το ποσοστό που έπρεπε να ληφθεί υπόψη ήταν μηδενικό, είναι επίσης μηδενικό και το ποσοστό της διαφοροποιήσεως για τα ποσά μεταξύ των 5 000 ευρώ και των 300 000 ευρώ. Επομένως, το ποσοστό σταδιακής διαφοροποιήσεως, δηλαδή η αυξημένη κατά 4 ποσοστιαίες μονάδες μείωση για τα ανώτερα των 300 000 ευρώ ποσά, ανέρχεται σε 4 %.

100. Όπως σημείωσα ήδη ανωτέρω, η υποχρέωση να λαμβάνεται υπόψη η διαφοροποίηση στα κράτη της ΕΕ-15 για την εφαρμογή της διαφοροποιήσεως στα κράτη της ΕΕ-10 για το 2012, η οποία απορρέει από το άρθρο 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 73/2009, είναι σύμφωνη με την πράξη προσχωρήσεως του 2003. Για τους ίδιους λόγους, η υποχρέωση να λαμβάνεται υπόψη, κατά τη χορήγηση των ΣΕΑΕ, η διαφοροποίηση για το 2012 είναι σύμφωνη με την πράξη προσχωρήσεως του 2003. Είναι, ειδικότερα, απαραίτητη προκειμένου να αποφεύγεται το ενδεχόμενο το επίπεδο που προκύπτει από τις άμεσες ενισχύσεις σε συνδυασμό με τις ΣΕΑΕ να υπερβαίνει το επίπεδο των άμεσων ενισχύσεων στα κράτη της ΕΕ-15.

101. Επομένως, δεν αντιβαίνει προς την πράξη προσχωρήσεως του 2003 η ρητή μνεία του έτους από το οποίο και μετά εφαρμόζεται στα κράτη της ΕΕ-10 μείωση των άμεσων ενισχύσεων, όπως η μείωση βάσει της διαφοροποιήσεως, σε περίπτωση εξισώσεως των επιπέδων των άμεσων ενισχύσεων στα κράτη της ΕΕ-15 και στα κράτη της ΕΕ-10, όπως, κατά τη γνώμη μου, συνέβη το 2012.

102. Τέλος, η εκτελεστική απόφαση C(2012) 4391 επιβεβαιώνει την ερμηνεία του άρθρου 132, παράγραφος 2, τελευταίο εδάφιο, του κανονισμού 73/2009 την οποία υποστηρίζει η Επιτροπή καθώς και την εφαρμογή του άρθρου αυτού στις ΣΕΑΕ που χορηγήθηκαν στη Λιθουανία το 2012. Συνεπώς, προκειμένου να εκτιμηθεί το κύρος της αποφάσεως αυτής, πρέπει να εξεταστεί η ορθότητα της εν λόγω ερμηνείας της Επιτροπής.

103. Το έγγραφο εργασίας DS2011/14/REV2, στο οποίο αναφέρεται η Επιτροπή στην εκτελεστική της απόφαση C(2012) 4391, περιέχει διεξοδικές εξηγήσεις σχετικά με τη διαφοροποίηση και με τον τρόπο πραγματοποιήσεως των μειώσεων των ΣΕΑΕ στα κράτη της ΕΕ-10 το 2012. Σύμφωνα με το εν λόγω έγγραφο εργασίας, η μείωση των ΣΕΑΕ πραγματοποιείται κατά διαφορετικό τρόπο στα κράτη μέλη που εφαρμόζουν το ΚΕΣΕ σε σχέση με τα κράτη μέλη που εφαρμόζουν το ΚΕΕ[46].

104. Το άρθρο 132, παράγραφος 5, του κανονισμού 73/2009 παρέχει στα κράτη μέλη που εφαρμόζουν το ΚΕΣΕ τη δυνατότητα να καθορίζουν συνολικές χρηματοδοτήσεις εκ των οποίων έκαστη προορίζεται για ειδικούς τομείς[47]. Όπως παρατηρεί η Επιτροπή, οι εν λόγω τομεακές συνολικές χρηματοδοτήσεις αντιστοιχούν προς τη διαφορά μεταξύ, αφενός, του συνολικού ποσού της στηρίξεως ανά ειδικό τομέα το οποίο προκύπτει από την εφαρμογή του άρθρου 132, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, στοιχείο α′ ή β′, του κανονισμού 73/2009 (ήτοι 100 % της ενισχύσεως που χορηγείται από τα κράτη της ΕΕ-15 με βάση το στοιχείο α′, το οποίο έχει εφαρμογή στο πλαίσιο αυτό) και, αφετέρου, του συνολικού ποσού των άμεσων ενισχύσεων που είναι διαθέσιμες στη Λιθουανία για τον ίδιο τομέα και για το ίδιο έτος με βάση το ΚΕΣΕ.

105. Πάντα κατά την Επιτροπή, στο πλαίσιο της εφαρμογής της διαφοροποιήσεως στα κράτη της ΕΕ-10 τα οποία εφαρμόζουν το ΚΕΣΕ, οι γεωργοί που έλαβαν άμεσες ενισχύσεις και ΣΕΑΕ των οποίων το συνολικό ποσό είναι κατώτερο των 5 000 ευρώ δεν υπέστησαν μειώσεις των ΣΕΑΕ, δεδομένου ότι οι γεωργοί των κρατών της ΕΕ-15 επωφελήθηκαν μιας «απαλλαγής» 5 000 ευρώ σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 73/2009. Αν το συνολικό ποσό των ενισχύσεων τις οποίες δικαιούται ένας γεωργός είναι ανώτερο των 5 000 ευρώ, το τμήμα της ΣΕΑΕ το οποίο υπερβαίνει τις 5 000 ευρώ υπόκειται σε μείωση 10 %, διότι η μείωση αυτή έχει εφαρμογή στο

46 — Η εκτελεστική απόφαση C(2012) 4391 αφορά αποκλειστικώς τη Δημοκρατία της Λιθουανίας, η οποία εφαρμόζει το ΚΕΣΕ. Η διερεύνηση της εν λόγω ερμηνείας, η οποία προκύπτει ήδη από το έγγραφο εργασίας DS2011/14/REV2, επικεντρώνεται συνεπώς στις συνέπειες της ερμηνείας αυτής για τα κράτη της ΕΕ-10 τα οποία εφαρμόζουν το ΚΕΣΕ.

47 — Κατά την Επιτροπή, η τομεακή αυτή προσέγγιση εφαρμόστηκε το 2012 στο σύνολο των κρατών μελών τα οποία επέλεξαν το ΚΕΣΕ, της Δημοκρατίας της Λιθουανίας συμπεριλαμβανομένης. Κατά την Επιτροπή, στο πλαίσιο του ΚΕΣΕ, οι ΣΕΑΕ παρουσιάζουν ιδιαιτερότητες, διότι παρέχουν τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να στηρίξουν τομείς οι οποίοι ειδάλλως δεν θα τύγχαναν στηρίξεως στα εν λόγω κράτη μέλη. Όταν ένα κράτος μέλος επιλέγει το ΚΕΣΕ, όλες οι ενισχύσεις που χορηγούνται στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών καθεστώτων στηρίξεως συγκεντρώνονται ενόψει της ίσης κατανομής τους με βάση τα εκτάρια τα οποία δύνανται να λάβουν στήριξη, με αποτέλεσμα όλοι οι γεωργοί, σε ολόκληρη την εθνική επικράτεια, να λαμβάνουν ενιαίο ποσό ανά εκτάριο. Οι ενισχύσεις που χορηγούνται στο πλαίσιο του ΚΕΕ εμφανίζονται πιο διαφοροποιημένες, καθώς το κράτος μέλος μπορεί να χορηγήσει σημαντικότερη ενίσχυση υπέρ ορισμένων τομέων, διαφοροποιώντας τα ποσά των δικαιωμάτων ενισχύσεως.

πλαίσιο της διαφοροποιήσεως με βάση το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού 73/2009. Αν το συνολικό ποσό όλων των οφειλόμενων ενισχύσεων είναι ανώτερο των 300 000 ευρώ, το τμήμα της ΣΕΑΕ το οποίο υπερβαίνει τις 300 000 ευρώ υπόκειται σε μείωση 4 επιπλέον ποσοστιαίων μονάδων.

106. Φρονώ ότι η ανωτέρω ερμηνεία είναι σύμφωνη με την πράξη προσχωρήσεως του 2003. Ειδικότερα, με την εν λόγω μέθοδο υπολογισμού διασφαλίζεται η συμφωνία της υποχρεωτικής διαφοροποιήσεως η οποία εφαρμόζεται στα κράτη της ΕΕ-15 προς τους σκοπούς της πράξεως προσχωρήσεως του 2003, χωρίς ωστόσο να προκαλείται μείωση του συνδυαστικώς προσδιοριζόμενου επιπέδου των άμεσων ενισχύσεων και των ΣΕΑΕ στα κράτη της ΕΕ-10 κάτω από το επίπεδο των άμεσων ενισχύσεων το οποίο εφαρμόζεται στα κράτη της ΕΕ-15. Καθώς στα κράτη μέλη της ΕΕ-10 οι ΣΕΑΕ χορηγούνται επιπλέον των άμεσων ενισχύσεων, εκτιμώ ότι όλα τα ανώτερα των 5 000 ευρώ ποσά πρέπει να υπόκεινται σε μείωση ανάλογη προς τη διαφοροποίηση στα κράτη της ΕΕ-15, προκειμένου να διατηρείται η ισορροπία μεταξύ, αφενός, των άμεσων ενισχύσεων που χορηγούνται στα κράτη της ΕΕ-15 και, αφετέρου, των άμεσων ενισχύσεων και των ΣΕΑΕ που χορηγούνται στα κράτη της ΕΕ-10.

107. Με βάση τις προηγηθείσες σκέψεις, είναι κατά την άποψή μου σαφές ότι από την εξέταση των διατάξεων των άρθρων 10, παράγραφος 1, και 132, παράγραφος 2, τελευταίο εδάφιο, του κανονισμού 73/2009 καθώς και της εκτελεστικής αποφάσεως C(2012) 4391 υπό το πρίσμα της πράξεως προσχωρήσεως του 2003 δεν προκύπτει κανένα στοιχείο ικανό να κλονίσει το κύρος των διατάξεων αυτών και της αποφάσεως αυτής.

2. Επί των αρχών της απαγορεύσεως των διακρίσεων και της ίσης μεταχειρίσεως

108. Ο B. Jakutis και η Kretingalės kooperatinė ŽŪB υποστηρίζουν ότι, καθόσον, σύμφωνα με το γράμμα και τους σκοπούς των οικείων διατάξεων και πράξεων, η διαφοροποίηση των άμεσων ενισχύσεων και η μείωση των ΣΕΑΕ εφαρμόζονται το 2012 στους γεωργούς των κρατών της ΕΕ-10 οι οποίοι λαμβάνουν άμεση στήριξη εμφανώς κατώτερη από εκείνη που λαμβάνουν οι γεωργοί των κρατών της ΕΕ-15, οι εν λόγω διατάξεις και πράξεις αντιβαίνουν προς τις αρχές του δικαίου της Ένωσης και προς τους σκοπούς της ΚΓΠ. Αντιθέτως, η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι, στο μέτρο που τα κράτη της ΕΕ-10 εφαρμόζουν τον μηχανισμό του «phasing-in», δεν βρίσκονται σε κατάσταση όμοια με αυτή των κρατών της ΕΕ-15.

109. Πρέπει καταρχάς να υπομνησθεί ότι οι αρχές της απαγορεύσεως των διακρίσεων και της ίσης μεταχειρίσεως συνιστούν γενικές αρχές του δικαίου της Ένωσης, οι οποίες κατοχυρώνονται στα άρθρα 20 και 21 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και επιτάσσουν να μην αντιμετωπίζονται παρόμοιες καταστάσεις κατά τρόπο διαφορετικό και να μην αντιμετωπίζονται διαφορετικές καταστάσεις καθ' όμοιο τρόπο, εκτός και αν μια τέτοιου είδους αντιμετώπιση δικαιολογείται αντικειμενικώς[48]. Η παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως λόγω διαφορετικής μεταχειρίσεως προϋποθέτει ότι οι σχετικές καταστάσεις είναι παρόμοιες λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των στοιχείων που τις χαρακτηρίζουν[49].

110. Όσον αφορά την παραβίαση της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων, υποστηρίζονται από τους διαδίκους δύο διαφορετικές θέσεις. Από τη μια πλευρά, ο B. Jakutis και η Kretingalės kooperatinė ŽŪB θεωρούν ότι η αποδοχή διαφορετικών βάσεων ενόψει της συγκρίσεως των άμεσων ενισχύσεων είχε ως συνέπεια την αδικαιολόγητη μείωση των ενισχύσεων στα κράτη της ΕΕ-10 το 2012 και καταδεικνύει ότι *παρόμοιες καταστάσεις* αντιμετωπίζονται κατά τρόπο διαφορετικό. Από την άλλη

48 — Αποφάσεις Akzo Nobel Chemicals και Akcros Chemicals κατά Επιτροπής (C-550/07 P, EU:C:2010:512, σκέψεις 54 και 55 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία)· IBV & Cie (C-195/12, EU:C:2013:598, σκέψεις 49 και 50), καθώς και Feakins (C-335/13, EU:C:2014:2343, σκέψη 47).

49 — Αποφάσεις Arcelor Atlantique et Lorraine κ.λπ. (C-127/07, EU:C:2008:728, σκέψη 25)· IBV & Cie (C-195/12, EU:C:2013:598, σκέψη 51), καθώς και Feakins (C-335/13, EU:C:2014:2343, σκέψη 49).

πλευρά, η Λιθουανική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι η αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων θίγεται εφόσον το ποσό της ενισχύσεως ανά εκτάριο διαφέρει αντικειμενικώς μεταξύ των κρατών της ΕΕ-10 και των κρατών της ΕΕ-15, καθώς οι εν λόγω ομάδες κρατών βρίσκονται σε *διαφορετικές καταστάσεις*, με αποτέλεσμα να μην είναι επιτρεπτό να αντιμετωπίζονται με όμοιο τρόπο διά της ενιαίας εφαρμογής της διαφοροποιήσεως.

111. Κατά τη γνώμη μου, αμφότερες οι ανωτέρω προσεγγίσεις είναι εσφαλμένες.

112. Η υπό κρίση υπόθεση δεν συνιστά «κλασική» υπόθεση διακρίσεως. Καταρχάς, η διαφορετική μεταχείριση των κρατών της ΕΕ-10 και των κρατών της ΕΕ-15 προκύπτει από το πρωτογενές δίκαιο, ιδίως από την πράξη προσχωρήσεως του 2003, σκοπός της οποίας είναι να καθορίσει, για τα κράτη της ΕΕ-10, λεπτομέρειες προσαρμογής του δικαίου της Ένωσης είτε ευνοϊκότερες είτε λιγότερο ευνοϊκές σε σχέση με το κοινοτικό κεκτημένο που έχει εφαρμογή στα κράτη της ΕΕ-15. Επομένως, οι δύο αυτές ομάδες κρατών μελών δεν βρίσκονται σε παρόμοιες καταστάσεις κατά την έννοια της «κλασικής» νομολογίας σχετικά με την αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων.

113. Πράγματι, το Δικαστήριο είχε ήδη την ευκαιρία να κρίνει ότι η κατάσταση του γεωργικού τομέα στα κράτη της ΕΕ-10 διέφερε θεμελιωδώς από την κατάσταση στα κράτη της ΕΕ-15, γεγονός που δικαιολογούσε τη σταδιακή χορήγηση των ενισχύσεων της Ένωσης, ιδίως δε εκείνων που αφορούν τα καθεστώτα άμεσης στηρίξεως, για να μη διαταραχθεί η αναγκαία αναδιάρθρωση του γεωργικού τομέα στα κράτη της ΕΕ-10, η οποία είχε ήδη δρομολογηθεί. Η κατάσταση των κρατών της ΕΕ-10 δεν ομοιάζει προς εκείνη των κρατών της ΕΕ-15, τα οποία απολαύουν των καθεστώτων άμεσης στηρίξεως χωρίς περιορισμό, οπότε δεν είναι δυνατή η μεταξύ τους σύγκριση [50].

114. Επιβάλλεται συνεπώς η διαπίστωση ότι, τουλάχιστον μέχρι τη λήξη της περιόδου του «phasing-in», η κατάσταση των κρατών της ΕΕ-10 δεν είναι παρόμοια με αυτή των κρατών της ΕΕ-15. Αφενός, τα κράτη της ΕΕ-10 λαμβάνουν άμεσες ενισχύσεις που αντιστοιχούν προς τα ποσοστά τα οποία καθορίζονται από το χρονοδιάγραμμα και τα οποία περιλαμβάνονταν αρχικώς στην πράξη προσχωρήσεως του 2003, και, αφετέρου, έχουν τη δυνατότητα να χορηγούν ΣΕΑΕ, δυνατότητα την οποία δεν διαθέτουν τα κράτη της ΕΕ-15 [51]. Επομένως, η διαφορετική κατάσταση των κρατών της ΕΕ-15 και των κρατών της ΕΕ-10 προκύπτει ευθέως από τις διατάξεις της πράξεως προσχωρήσεως του 2003.

115. Επιπλέον, ίσως είναι χρήσιμο να υπομνησθεί ότι, μολονότι το 2012 εφαρμόζεται διαφοροποίηση στα κράτη της ΕΕ-10, το ποσοστό που πρέπει να ληφθεί υπόψη για τη διαφοροποίηση περιορίζεται στη διαφορά μεταξύ του επιπέδου των άμεσων ενισχύσεων στα κράτη της ΕΕ-10, το οποίο προκύπτει από τον μηχανισμό του «phasing-in», και του επιπέδου των άμεσων ενισχύσεων στα κράτη της ΕΕ-15, λαμβανομένων υπόψη των τυχόν μειώσεων που εφαρμόζονται βάσει του άρθρου 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 73/2009 (βάσει δηλαδή της διαφοροποιήσεως στα κράτη της ΕΕ-15). Στο έγγραφο εργασίας DS2011/14/REV2, η Επιτροπή συνήγαγε εξ αυτού ότι, καθώς το 2012 η εν λόγω διαφορά

50 — Βλ., υπό την έννοια αυτή, Πολωνία κατά Συμβουλίου (C-273/04, EU:C:2007:622, σκέψεις 87 και 88) καθώς και Πολωνία κατά Επιτροπής (C-335/09 P, EU:C:2012:385, σκέψεις 100 και 101).

51 — Επιβάλλεται η παρατήρηση ότι τα κράτη της ΕΕ-10 τα οποία εφαρμόζουν το ΚΕΣΕ διατήρησαν τη δυνατότητα χορηγήσεως συμπληρωματικής ενισχύσεως ακόμα και *μετά* την περίοδο του «phasing-in». Η αιτιολογική σκέψη 8 του κανονισμού 671/2012 διαλαμβάνει τα εξής: «[σ]τα νέα κράτη μέλη επετράπη η χορήγηση [ΣΕΑΕ] συνεπεία της προοδευτικής εισαγωγής άμεσων ενισχύσεων στα εν λόγω κράτη μέλη. Η δυνατότητα αυτή δεν θα υπάρχει πλέον το 2013, όταν θα ολοκληρωθεί το χρονοδιάγραμμα για τη σταδιακή εισαγωγή άμεσων πληρωμών στα νέα κράτη μέλη. Στα νέα κράτη μέλη που εφαρμόζουν το [ΚΕΣΕ], οι [ΣΕΑΕ] έχουν στηρίξει σημαντικά το εισόδημα των γεωργών σε συγκεκριμένους τομείς. […] Για τον λόγο αυτό, και προκειμένου να αποφευχθεί η ραγδαία και ουσιαστική μείωση της στήριξης το 2013 στους τομείς που επωφελήθηκαν, έως το 2012, από [ΣΕΑΕ] […], είναι σκόπιμο να προβλεφθεί στα εν λόγω κράτη μέλη η δυνατότητα χορήγησης, με την επιφύλαξη της άδειας της Επιτροπής, μεταβατικών εθνικών ενισχύσεων στους γεωργούς το 2013». Η δυνατότητα χορηγήσεως των εν λόγω μεταβατικών εθνικών ενισχύσεων παρατάθηκε περαιτέρω με τον κανονισμό 1307/2013 για το χρονικό διάστημα από το έτος 2015 έως το έτος 2020.

ήταν της τάξεως του 0 %, η «βασική» διαφοροποίηση δεν εφαρμόζεται στα κράτη της ΕΕ-10. Στα κράτη της ΕΕ-10 εφαρμόζεται μόνον η λεγόμενη «προοδευτική» διαφοροποίηση, δηλαδή αυτή που εφαρμόζεται στις ανώτερες των 300 000 ευρώ άμεσες ενισχύσεις. Κατά συνέπεια, μόνον οι ανώτερες των 300 000 ευρώ άμεσες ενισχύσεις υπόκεινται στη διαφοροποίηση του 4 %.

116. Κατά τη γνώμη μου, η ανωτέρω ερμηνεία της εφαρμογής της διαφοροποιήσεως στα κράτη της ΕΕ-10 για το 2012, η οποία προκύπτει ευθέως από το άρθρο 10, παράγραφος 2, του κανονισμού 73/2009, είναι ορθή. Συνεπώς, η άποψη ότι η διαφοροποίηση εφαρμόζεται κατά τρόπο ενιαίο στα κράτη της ΕΕ-10 και στα κράτη της ΕΕ-15 είναι εσφαλμένη.

117. Δεδομένου ότι τα κράτη της ΕΕ-10 έχουν τη δυνατότητα να χορηγούν ΣΕΑΕ και τα κράτη της ΕΕ-10 τα οποία εφαρμόζουν το ΚΕΣΕ επέλεξαν άπαντα την τομεακή προσέγγιση όσον αφορά τη χορήγηση των ΣΕΑΕ [52] —γεγονός το οποίο, συνδυαζόμενο με την εφαρμογή του ΚΕΣΕ, καθιστά σχεδόν αδύνατη τη σύγκριση μεταξύ, αφενός, των άμεσων ενισχύσεων και των ΣΕΑΕ που χορηγούνται στα κράτη της ΕΕ-10 και, αφετέρου, των άμεσων ενισχύσεων που χορηγούνται στα κράτη της ΕΕ-15—, δεν είναι δυνατός ο παραλληλισμός μεταξύ των επιπέδων των άμεσων ενισχύσεων στα κράτη της ΕΕ-15 και των άμεσων ενισχύσεων και των ΣΕΑΕ στα κράτη της ΕΕ-10 προκειμένου να εκτιμηθεί η ύπαρξη τυχόν παραβιάσεως των αρχών της απαγορεύσεως των διακρίσεων και της ίσης μεταχειρίσεως όσον αφορά τη μείωση των ΣΕΑΕ.

118. Εν πάση περιπτώσει, οποιαδήποτε σύγκριση είναι αλυσιτελής εφόσον τα κράτη της ΕΕ-15 και τα κράτη της ΕΕ-10 δεν βρίσκονται σε παρόμοιες καταστάσεις και δεν μπορούν να τύχουν ενιαίας αντιμετωπίσεως. Εξάλλου, πρόκειται για άμεση συνέπεια της πράξεως προσχωρήσεως του 2003, η δε νομιμότητα των διατάξεων της πράξεως προσχωρήσεως του 2003 δεν δύναται, ως πρωτογενές δίκαιο, να αμφισβητηθεί.

119. Με βάση το σύνολο των σκέψεων που προηγήθηκαν, είναι κατά τη γνώμη μου σαφές ότι από την εξέταση των διατάξεων των άρθρων 10, παράγραφος 1, και 132, παράγραφος 2, τελευταίο εδάφιο, του κανονισμού 73/2009 καθώς και της εκτελεστικής αποφάσεως C(2012) 4391, η οποία αφορά την ερμηνεία του άρθρου 132 του κανονισμού 73/2009, υπό το πρίσμα των αρχών της απαγορεύσεως των διακρίσεων και της ίσης μεταχειρίσεως δεν προκύπτει κανένα στοιχείο ικανό να κλονίσει το κύρος των διατάξεων αυτών και της αποφάσεως αυτής.

3. Επί των σκοπών της ΚΓΠ

120. Όσον αφορά τους σκοπούς της ΚΓΠ οι οποίοι διατυπώνονται στο άρθρο 39 ΣΛΕΕ, πρέπει να υπομνησθεί ότι ο νομοθέτης της Ένωσης διαθέτει στον τομέα της ΚΓΠ ευρεία διακριτική ευχέρεια, η οποία συμβαδίζει με τις πολιτικές ευθύνες που του αναθέτουν τα άρθρα 40 ΣΛΕΕ και 43 ΣΛΕΕ. Το Δικαστήριο έκρινε επανειλημμένως ότι η νομιμότητα ενός μέτρου που λαμβάνεται στον τομέα αυτό μπορεί να επηρεαστεί μόνον όταν αυτό είναι προδήλως ακατάλληλο για την επίτευξη του επιδιωκομένου από το αρμόδιο όργανο σκοπού [53]. Κατά συνέπεια, ο έλεγχος του Δικαστηρίου πρέπει να περιορίζεται στην εξακρίβωση του αν το σχετικό μέτρο βαρύνεται με πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως ή με κατάχρηση εξουσίας ή αν το σχετικό όργανο υπερέβη προδήλως τα όρια της διακριτικής του εξουσίας [54].

52 — Βλ. σημείο 104 των παρουσών προτάσεων.

53 — Αποφάσεις Bavaria και Bavaria Italia (C-343/07, EU:C:2009:415, σκέψη 81) και Πανελλήνιος Σύνδεσμος Βιομηχανιών Μεταποίησης Καπνού (C-373/11, EU:C:2013:567, σκέψη 40).

54 — Αποφάσεις Jippes κ.λπ. (C-189/01, EU:C:2001:420, σκέψη 80)· Ισπανία κατά Επιτροπής (C-304/01, EU:C:2004:495, σκέψη 23)· Unitymark και North Sea Fishermen's Organisation (C-535/03, EU:C:2006:193, σκέψη 55)· Bavaria και Bavaria Italia (C-343/07, EU:C:2009:415, σκέψη 82), καθώς και Πανελλήνιος Σύνδεσμος Βιομηχανιών Μεταποίησης Καπνού (C-373/11, EU:C:2013:567, σκέψη 41).

121. Δεδομένου ότι η διαφορετική κατάσταση των κρατών της ΕΕ-15 και των κρατών της ΕΕ-10, καθώς και η αρχή κατά την οποία το συνδυαστικώς προσδιοριζόμενο επίπεδο των άμεσων ενισχύσεων και των ΣΕΑΕ στα κράτη της ΕΕ-10 δεν πρέπει να υπερβαίνει το επίπεδο των άμεσων ενισχύσεων στα κράτη της ΕΕ-15 απορρέουν ευθέως από την πράξη προσχωρήσεως του 2003, φρονώ ότι ο νομοθέτης της Ένωσης δεν υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως ούτε υπερέβη προδήλως τα όρια της διακριτικής του εξουσίας με τη θέσπιση των άρθρων 10, παράγραφος 1, in fine, και 132, παράγραφος 2, τελευταίο εδάφιο, in fine, του κανονισμού 73/2009, καθώς και της εκτελεστικής αποφάσεως C(2012) 4391.

122. Στην πραγματικότητα, όπως σημείωσα ήδη, η υποχρέωση συνεκτιμήσεως της υποχρεωτικής διαφοροποιήσεως που εφαρμόζεται στα κράτη της ΕΕ-15 ενόψει της συγκρίσεως των επιπέδων των άμεσων ενισχύσεων το 2012 συνιστά τουναντίον, κατά τη γνώμη μου, απαραίτητη προϋπόθεση για τη διασφάλιση της ισορροπίας μεταξύ των επιπέδων των άμεσων ενισχύσεων, την οποία επιβάλλει η πράξη προσχωρήσεως του 2003.

123. Με βάση τις προηγηθείσες σκέψεις, είναι κατά τη γνώμη μου σαφές ότι από την εξέταση των διατάξεων των άρθρων 10, παράγραφος 1, και 132, παράγραφος 2, τελευταίο εδάφιο, του κανονισμού 73/2009 καθώς και της εκτελεστικής αποφάσεως C(2012) 4391 υπό το πρίσμα των σκοπών της ΚΓΠ δεν προκύπτει κανένα στοιχείο ικανό να κλονίσει το κύρος των διατάξεων αυτών και της αποφάσεως αυτής.

Δ — *Επί του δεύτερου προδικαστικού ερωτήματος, υπό γ)*

124. Με το δεύτερό του ερώτημα, υπό γ), το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, αν το άρθρο 132, παράγραφος 2, τελευταίο εδάφιο, του κανονισμού 73/2009, ως έχει κατόπιν του διορθωτικού που δημοσιεύθηκε στις 18 Φεβρουαρίου 2010, θίγει τις αρχές του δικαίου της Ένωσης και ειδικότερα, μεταξύ αυτών, τις αρχές της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, της ασφάλειας δικαίου, της χρηστής διοικήσεως, του θεμιτού ανταγωνισμού και της απαγορεύσεως των διακρίσεων, καθόσον με το προαναφερθέν διορθωτικό δεν πραγματοποιήθηκε διόρθωση τεχνικής φύσεως, αλλά τροποποιήθηκε επί της ουσίας το περιεχόμενο της διατάξεως.

125. Προκειμένου να εκτιμηθεί αν το διορθωτικό της 18ης Φεβρουαρίου 2010 συνιστά απλή διόρθωση επουσιώδους λάθους χωρίς συνέπειες για το περιεχόμενο του κανονισμού 73/2009, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, για την ερμηνεία διατάξεως του δικαίου της Ένωσης, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όχι μόνον το γράμμα της, αλλά και το πλαίσιό της και οι σκοποί που επιδιώκει η ρύθμιση της οποίας αποτελεί μέρος[55].

126. Κατά την Επιτροπή, πρόκειται για τεχνικής φύσεως διορθωτικό. Από τις παρατηρήσεις της Επιτροπής προκύπτει ότι το άρθρο 132, παράγραφος 2, του κανονισμού 73/2009 τροποποιήθηκε, με τη δημοσίευση διορθωτικού στις 18 Φεβρουαρίου 2010, σε όλες τις επίσημες γλώσσες. Η αρχική διατύπωση του ως άνω άρθρου 132, παράγραφος 2, τελευταίο εδάφιο, όπως αυτή αποδόθηκε σε όλες τις επίσημες γλώσσες, περιλάμβανε βεβαίως μνεία του έτους 2012, όμως σε ορισμένες γλωσσικές αποδόσεις[56] η μνεία αυτή εμφανιζόταν στην αρχή της φράσεως, ενώ σε άλλες[57] εμφανιζόταν στο τέλος της φράσεως, σε θέση η οποία ωστόσο δεν ήταν απολύτως ορθή.

55 — Απόφαση Premis Medical (C-273/09, EU:C:2010:809, σκέψη 29).

56 — Μεταξύ άλλων στις αποδόσεις στη βουλγαρική, τη γερμανική, τη γαλλική, τη λιθουανική και την ολλανδική γλώσσα.

57 — Στις αποδόσεις στην ισπανική, την τσεχική, τη δανική, την εσθονική, την ελληνική, την αγγλική, την ιταλική, τη λεττονική, τη μαλτεζική, την πολωνική, την πορτογαλική, τη ρουμανική, τη σλοβακική, τη σλοβένικη, τη φινλανδική και τη σουηδική γλώσσα.

127. Η απόδοση στη γαλλική γλώσσα όπως και η απόδοση στη λιθουανική γλώσσα ανήκουν στην πρώτη ομάδα γλωσσικών αποδόσεων, στην οποία, πριν από την τροποποίηση, το έτος μνημονευόταν στην αρχή της φράσεως. Η επελθούσα τροποποίηση είναι η εξής:

«Από το 2012 και μετά, η συνολική άμεση στήριξη που είναι δυνατόν να χορηγείται σε γεωργό στα νέα κράτη μέλη μετά την προσχώρηση δυνάμει της σχετικής άμεσης ενισχύσεως, συμπεριλαμβανόμενων όλων των συμπληρωματικών εθνικών άμεσων ενισχύσεων, δεν υπερβαίνει το ύψος της άμεσης στήριξης που θα είχε δικαίωμα να λάβει ο γεωργός στο πλαίσιο της αντίστοιχης άμεσης ενισχύσεως που ίσχυε τότε στα κράτη μέλη, πλην των νέων κρατών μελών, *από το 2012 και μετά*, λαμβανομένης υπόψη της εφαρμογής του άρθρου 7 σε συνδυασμό με το άρθρο 10 [58].»

128. Αντιθέτως, στην αγγλική απόδοση και σε όλες τις άλλες γλωσσικές αποδόσεις της δεύτερης ομάδας, η διάταξη του άρθρου 132, παράγραφος 2, τελευταίο εδάφιο, του κανονισμού 73/2009 διορθώθηκε με τη μετακίνηση της μνείας του έτους 2012 από το τέλος της φράσεως:«The total direct support which a farmer may be granted in the new Member States after accession under the relevant direct payment, including all complementary national direct payments, shall not exceed the level of direct support a farmer would be entitled to receive under the corresponding direct payment then applicable to the Member States in the Member States other than the new Member States, from 2012, taking into account, *from 2012*, the application of Article 7 in conjunction with Article 10 [59].»

129. Όπως παρατηρεί και η Επιτροπή, βάσει της μνείας του έτους 2012 στην αρχή της φράσεως, το άρθρο 132, παράγραφος 2, τελευταίο εδάφιο, του κανονισμού 73/2009 θα μπορούσε να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι η απαγόρευση —κατά την οποία οι γεωργοί των κρατών της ΕΕ-10 δεν επιτρέπεται να λαμβάνουν ενισχύσεις που υπερβαίνουν το επίπεδο που εφαρμόζεται στα κράτη της ΕΕ-15— αφορούσε *μόνον* το έτος 2012. Η ερμηνεία αυτή θα ήταν προδήλως εσφαλμένη και ασύμβατη με τις διατάξεις της πράξεως προσχωρήσεως του 2003.

130. Επομένως, μολονότι το διορθωτικό της διατάξεως του άρθρου 132, παράγραφος 2, του κανονισμού 73/2009 εκδόθηκε σε όλες τις γλωσσικές αποδόσεις, η βούληση του Ευρωπαίου νομοθέτη διαφαίνεται εντούτοις από τις αρχικές αποδόσεις της διατάξεως στην ισπανική, την τσεχική, τη δανική, την εσθονική, την ελληνική, την αγγλική, την ιταλική, τη λεττονική, τη μαλτεζική, την πολωνική, την πορτογαλική, τη ρουμανική, τη σλοβακική, τη σλοβένικη, τη φινλανδική και τη σουηδική γλώσσα. Κατά συνέπεια, είναι κατά τη γνώμη μου προφανές ότι η μετακίνηση της μνείας του έτους 2012 στην επίμαχη φράση συνιστά απλώς τεχνικής φύσεως διόρθωση και όχι τροποποίηση του περιεχομένου της έννομης υποχρεώσεως.

131. Επομένως, η τροποποίηση που επήλθε με το διορθωτικό συνιστά απλή διόρθωση επουσιώδους λάθους χωρίς συνέπειες για το περιεχόμενο της εφαρμοστέας νομοθεσίας και άρα δεν θίγει το κύρος του άρθρου 132, παράγραφος 2, τελευταίο εδάφιο, του κανονισμού 73/2009.

Ε — *Επί του δεύτερου προδικαστικού ερωτήματος, υπό δ)*

132. Με το δεύτερο ερώτημά του, υπό δ), το αιτούν δικαστήριο ζητεί να πληροφορηθεί αν η λέξη «dydis» [«επίπεδο»] της λιθουανικής γλώσσας («montant» ή «niveau» στη γαλλική απόδοση), η οποία χρησιμοποιείται στο άρθρο 1γ, όπως αυτό παρατίθεται στο παράρτημα ΙΙ, κεφάλαιο 6, σημείο 27, στοιχείο β′, της πράξεως προσχωρήσεως του 2003, έχει την ίδια έννοια με τη λέξη «lygis» [«επίπεδο»] («niveau» στη γαλλική απόδοση), η οποία χρησιμοποιείται στο άρθρο 132, παράγραφος 2, τελευταίο εδάφιο, του κανονισμού 73/2009.

58 — Η υπογράμμιση και η διακριτή διαγραφή δική μου. Στο λιθουανικό διορθωτικό της 18ης Φεβρουαρίου 2010 (ΕΕ L 43, σ. 7) υπήρχε λάθος. Η μνεία του έτους 2012, μολονότι προστέθηκε στο τέλος της διατάξεως, δεν απαλείφθηκε στην αρχή της φράσεως. Για τον λόγο αυτό, η λιθουανική απόδοση του άρθρου 132, παράγραφος 2, τελευταίο εδάφιο, του κανονισμού 73/2009 χρειάστηκε να διορθωθεί για δεύτερη φορά στις 15 Μαΐου 2013 (ΕΕ L 130, σ. 60).

59 — Η υπογράμμιση και η διακριτή διαγραφή δική μου.

133. Υπενθυμίζω ότι το παράρτημα ΙΙ, κεφάλαιο 6, σημείο 27, στοιχείο β', της πράξεως προσχωρήσεως του 2003 προσέθεσε, μεταξύ άλλων, το εν λόγω άρθρο 1γ στον κανονισμό 1259/1999.

134. Πρέπει καταρχάς να επισημανθεί ότι το αιτούν δικαστήριο δεν διευκρινίζει ούτε στο προδικαστικό του ερώτημα ούτε σε άλλο σημείο της αποφάσεώς του περί παραπομπής σε ποιο εδάφιο ή έστω σε ποια παράγραφο του εν λόγω άρθρου 1γ αναφέρεται. Το εν λόγω άρθρο 1γ του κανονισμού 1259/1999 περιλαμβάνει, ειδικότερα, δέκα παραγράφους και η λέξη «dydis» χρησιμοποιείται πολλάκις στο άρθρο αυτό [60]. Στο εν λόγω άρθρο 1γ χρησιμοποιείται επίσης και η λέξη «lygis», η οποία μνημονεύεται στο προδικαστικό ερώτημα σε σχέση με το άρθρο 132, παράγραφος 2, τελευταίο εδάφιο, του κανονισμού 73/2009.

135. Φρονώ παρά ταύτα ότι είναι δυνατόν να χωρήσει ερμηνεία του ερωτήματος προκειμένου να δοθεί τελεσφόρος απάντηση.

136. Όσον αφορά το ιστορικό της θεσπίσεως του άρθρου 132 του κανονισμού 73/2009, πρέπει να υπομνησθεί ότι το άρθρο αυτό θεσπίζει κατ' ουσίαν κανόνες ίδιους με αυτούς του άρθρου 143γ του κανονισμού 1782/2003, το οποίο, με τη σειρά του, επανέλαβε τα μέτρα που μνημονεύονται στο ως άνω άρθρο 1γ του κανονισμού 1259/1999.

137. Λαμβάνοντας υπόψη τη χρονική αυτή αλληλουχία καθώς και το τελευταίο μέρος του δεύτερου προδικαστικού ερωτήματος, υπό δ), το οποίο καθιστά αναγκαία τη σύγκριση μεταξύ της λέξεως «dydis» και μιας λέξεως που χρησιμοποιείται στο άρθρο 132, παράγραφος 2, τελευταίο εδάφιο, του κανονισμού 73/2009, είμαι της γνώμης ότι η λέξη «dydis», στην οποία αναφέρεται το αιτούν δικαστήριο στο δεύτερο προδικαστικό του ερώτημα, υπό δ), ταυτίζεται με τη λέξη που χρησιμοποιείται στο άρθρο 1γ, παράγραφος 2, τελευταίο εδάφιο, του κανονισμού 1259/1999.

138. Επιβάλλεται να σημειωθεί ότι ο οικείος λιθουανικός όρος που χρησιμοποιείται στο άρθρο 143γ, παράγραφος 2, τελευταίο εδάφιο, του κανονισμού 1782/2003 είναι η λέξη «dydis», όπως και στο άρθρο 1γ, παράγραφος 2, τελευταίο εδάφιο, του κανονισμού 1259/1999. Συνεπώς, ο όρος αυτός μεταβλήθηκε μόνον από της εκδόσεως του κανονισμού 73/2009, ο οποίος, στο άρθρο του 132, παράγραφος 2, τελευταίο εδάφιο, χρησιμοποιεί τον όρο «lygis».

139. Κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, η διατύπωση που χρησιμοποιείται σε μία από τις γλωσσικές αποδόσεις διατάξεως του δικαίου της Ένωσης δεν μπορεί να χρησιμεύσει ως μοναδική βάση για την ερμηνεία της διατάξεως αυτής, ούτε μπορεί να της δοθεί, συναφώς, προτεραιότητα έναντι των άλλων γλωσσικών αποδόσεων. Οι διατάξεις του δικαίου της Ένωσης πρέπει, ειδικότερα, να ερμηνεύονται και να εφαρμόζονται με ομοιόμορφο τρόπο υπό το φως του επίσημου κειμένου τους σε όλες τις γλώσσες της Ένωσης. Σε περίπτωση αποκλίσεως μεταξύ των διαφόρων γλωσσικών αποδόσεων ενός κειμένου του δικαίου της Ένωσης, η επίμαχη διάταξη πρέπει να ερμηνεύεται με γνώμονα το όλο σύστημα και τον σκοπό της ρυθμίσεως της οποίας αποτελεί στοιχείο [61].

140. Σε πολλές γλωσσικές αποδόσεις του άρθρου 1γ, παράγραφος 2, τελευταίο εδάφιο, του κανονισμού 1259/1999 και του άρθρου 132, παράγραφος 2, τελευταίο εδάφιο, του κανονισμού 73/2009 πλην της λιθουανικής (εν πάση περιπτώσει στις αποδόσεις στην ισπανική, τη δανική, τη γερμανική, την εσθονική, την αγγλική, τη γαλλική, την ιταλική, την πορτογαλική, τη φινλανδική και τη σουηδική γλώσσα), οι χρησιμοποιούμενοι όροι παρέμειναν κατ' ουσίαν αμετάβλητοι στους δύο αυτούς κανονισμούς.

60 — Είτε η ίδια η λέξη «dydis» είτε η παραλλαγή της «dydžio».

61 — Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση Ivansson κ.λπ. (C-307/13, EU:C:2014:2058, σκέψη 40).

141. Επιπλέον, στις αιτιολογικές σκέψεις του κανονισμού 73/2009 δεν γίνεται καμία αναφορά στην τροποποίηση αυτή. Αντιθέτως, στην αιτιολογική σκέψη 48 του εν λόγω κανονισμού διαλαμβάνεται απλώς ότι «η χορήγηση [των ΣΕΑΕ] θα πρέπει να διατηρηθεί».

142. Συνεπώς, προκύπτει κατά τη γνώμη μου με βεβαιότητα ότι η μεταβολή των όρων που χρησιμοποιούνται στη λιθουανική απόδοση του άρθρου 132, παράγραφος 2, τελευταίο εδάφιο, του κανονισμού 73/2009 σε σχέση με τα άρθρα των προγενέστερων κανονισμών δεν τροποποιεί το περιεχόμενο του εδαφίου αυτού. Η διαπίστωση αυτή επιρρωννύεται από το γεγονός ότι το άρθρο 132, παράγραφος 2, τελευταίο εδάφιο, του κανονισμού 73/2009 επαναλαμβάνει τα μέτρα τα οποία αναφέρονται στο παράρτημα ΙΙ, κεφάλαιο 6, σημείο 27, στοιχείο β′, της πράξεως προσχωρήσεως του 2003.

143. Κατά συνέπεια, προτείνω στο Δικαστήριο να απαντήσει στο δεύτερο προδικαστικό ερώτημα, υπό δ), ότι η λέξη «dydis» η οποία χρησιμοποιείται στο άρθρο 1γ, παράγραφος 2, τελευταίο εδάφιο, του κανονισμού 1259/1999, όπως αυτό παρατίθεται στο παράρτημα ΙΙ, κεφάλαιο 6, σημείο 27, στοιχείο β′, της πράξεως προσχωρήσεως του 2003, έχει την ίδια έννοια με τη λέξη «lygis» η οποία χρησιμοποιείται στο άρθρο 132, παράγραφος 2, τελευταίο εδάφιο, του κανονισμού 73/2009.

ΣΤ — *Επί του τρίτου προδικαστικού ερωτήματος*

144. Με το τρίτο προδικαστικό του ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται, κατ' ουσίαν, σχετικά με το κύρος της εκτελεστικής αποφάσεως C(2012) 4391, η οποία δεν δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* και η οποία, κατά το αιτούν δικαστήριο, δεν είναι αιτιολογημένη.

145. Όσον αφορά τη δημοσίευση, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά το άρθρο 297, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, η δημοσίευση των αποφάσεων δεν είναι υποχρεωτική όταν αυτές καθορίζουν τους αποδέκτες τους. Οι αποφάσεις αυτές κοινοποιούνται στους αποδέκτες τους και αρχίζουν να παράγουν αποτελέσματα από την κοινοποίησή τους. Κατά συνέπεια, η έλλειψη δημοσιεύσεως της εκτελεστικής αποφάσεως C(2012) 4391, αποδέκτης της οποίας είναι η Δημοκρατία της Λιθουανίας, στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* δεν συνιστά παραβίαση των αρχών του δικαίου της Ένωσης.

146. Έπειτα, όσον αφορά την αιτιολογία της προαναφερθείσας εκτελεστικής αποφάσεως C(2012) 4391, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι η τελευταία εκδόθηκε χωρίς να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι δεν υπήρχαν πληροφορίες που να επιβεβαιώνουν την εξίσωση, το 2012, των επιπέδων των άμεσων ενισχύσεων στα κράτη της ΕΕ-15 και στα κράτη της ΕΕ-10.

147. Πρέπει καταρχάς να σημειωθεί ότι το αιτούν δικαστήριο εκκινεί από εσφαλμένη αφετηρία. Ειδικότερα, το γεγονός ότι τα επίπεδα των άμεσων ενισχύσεων —τα οποία αναφέρονται στις μεθόδους υπολογισμού των άμεσων ενισχύσεων και όχι στα κατ' ιδίαν επίπεδα των άμεσων ενισχύσεων— εξισώθηκαν το 2012 προκύπτει ευθέως από τις διατάξεις του κανονισμού 73/2009.

148. Για τον λόγο αυτό, δεν ήταν απαραίτητο για την Επιτροπή να αιτιολογήσει την απόφασή της από την άποψη αυτή.

149. Πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, από την επιβαλλόμενη από το άρθρο 296 ΣΛΕΕ αιτιολογία πρέπει να διαφαίνεται, κατά τρόπο σαφή και μη διφορούμενο, η συλλογιστική του θεσμικού οργάνου που εκδίδει την προσβαλλόμενη πράξη, κατά τρόπο που να καθιστά δυνατό στους ενδιαφερομένους να γνωρίζουν τους λόγους που δικαιολογούν τη λήψη του μέτρου και στο αρμόδιο δικαιοδοτικό όργανο να ασκεί τον έλεγχό του. Η αιτιολογία δεν απαιτείται να διασαφηνίζει όλα τα ουσιώδη πραγματικά και νομικά στοιχεία, καθόσον το ζήτημα αν η αιτιολογία μιας πράξεως ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του άρθρου 296 ΣΛΕΕ πρέπει να εκτιμάται όχι μόνο βάσει του περιεχομένου της, αλλά και του πλαισίου στο οποίο αυτή εντάσσεται καθώς και του

συνόλου των κανόνων δικαίου που διέπουν το σχετικό θέμα [62].

150. Στην αιτιολογική σκέψη 4 της εκτελεστικής της αποφάσεως C(2012) 4391, η Επιτροπή αναφέρεται στο άρθρο 132, παράγραφος 2, του κανονισμού 73/2009, από το οποίο προκύπτει ότι η συνολική άμεση στήριξη, συμπεριλαμβανομένων των ΣΕΑΕ, που χορηγείται σε γεωργό στα κράτη της ΕΕ-10 δεν μπορεί να υπερβαίνει το επίπεδο των άμεσων ενισχύσεων που εφαρμόζεται στα κράτη της ΕΕ-15, λαμβανομένης υπόψη της διαφοροποιήσεως που εφαρμόζεται με βάση τα άρθρα 7 και 10 του κανονισμού 73/2009. Από τα τελευταία αυτά άρθρα προκύπτει ότι το 2012 τα επίπεδα των άμεσων ενισχύσεων στα κράτη της ΕΕ-15 και στα κράτη της ΕΕ-10 ήταν ισοδύναμα.

151. Κατά συνέπεια, η εκτελεστική απόφαση C(2012) 4391 είναι επαρκώς αιτιολογημένη από την άποψη των μειώσεων των ΣΕΑΕ.

V – **Πρόταση**

152. Με βάση τις προηγηθείσες σκέψεις, προτείνω να απαντηθούν ως εξής τα ερωτήματα που υποβλήθηκαν από το Vilniaus apygardos administracinis teismas (Λιθουανία):

1) Όσον αφορά το πρώτο ερώτημα, υπό α) και β), τα άρθρα 7, παράγραφος 1, 10, παράγραφος 1, και 121 του κανονισμού (ΕΚ) 73/2009 του Συμβουλίου, της 19ης Ιανουαρίου 2009, σχετικά με τη θέσπιση κοινών κανόνων για τα καθεστώτα άμεσης στήριξης για τους γεωργούς στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής και τη θέσπιση ορισμένων καθεστώτων στήριξης για τους γεωργούς, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) 1290/2005, (ΕΚ) 247/2006, (ΕΚ) 378/2007 και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) 1782/2003, πρέπει να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι το επίπεδο των άμεσων ενισχύσεων που εφαρμόζεται στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τη σύνθεση που αυτή είχε στις 30 Απριλίου 2004 ανερχόταν το 2012 σε 90 % του επιπέδου του συνόλου των άμεσων ενισχύσεων και ότι το επίπεδο των άμεσων ενισχύσεων στα κράτη μέλη που προσχώρησαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση την 1η Μαΐου 2004 ήταν, το 2012, ίσο με εκείνο των παλαιών κρατών μελών.

2) Όσον αφορά το πρώτο ερώτημα, υπό γ), το δεύτερο ερώτημα, υπό α) και β), και το τρίτο ερώτημα, δεν προκύπτει από την εξέταση των προδικαστικών ερωτημάτων κανένα στοιχείο ικανό να κλονίσει ούτε το κύρος των άρθρων 10, παράγραφος 1, in fine, και 132, παράγραφος 2, τελευταίο εδάφιο, in fine, του κανονισμού 73/2009 ούτε το κύρος της εκτελεστικής αποφάσεως C(2012) 4391 τελικό της Επιτροπής, της 2ας Ιουλίου 2012, για την έγκριση των συμπληρωματικών εθνικών άμεσων ενισχύσεων στη Λιθουανία για το έτος 2012 [κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό K(2012) 4391].

3) Όσον αφορά το δεύτερο ερώτημα, υπό γ), δεν προκύπτει από την εξέταση του προδικαστικού ερωτήματος κανένα στοιχείο ικανό να κλονίσει το κύρος του άρθρου 132, παράγραφος 2, τελευταίο εδάφιο, του κανονισμού 73/2009, ως έχει κατόπιν του διορθωτικού που δημοσιεύθηκε στις 18 Φεβρουαρίου 2010 στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

4) Όσον αφορά το δεύτερο ερώτημα, υπό δ), η λέξη «dydis» η οποία χρησιμοποιείται στο άρθρο 1γ, παράγραφος 2, τελευταίο εδάφιο, του κανονισμού (ΕΚ) 1259/1999 του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1999, σχετικά με τη θέσπιση κοινών κανόνων για τα καθεστώτα άμεσης στήριξης στα πλαίσια της κοινής γεωργικής πολιτικής, όπως αυτό παρατίθεται στο παράρτημα II, κεφάλαιο 6, σημείο 27, στοιχείο β′, της πράξεως περί των όρων προσχωρήσεως της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Λεττονίας, της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, της Δημοκρατίας της Μάλτας, της Δημοκρατίας της Πολωνίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας και

62 — Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση Γαλλία κατά Συμβουλίου (C-479/07, EU:C:2009:131).

της Σλοβακικής Δημοκρατίας και των προσαρμογών των Συνθηκών επί των οποίων βασίζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση, της 23ης Σεπτεμβρίου 2003, έχει την ίδια έννοια με τη λέξη «lygis» η οποία χρησιμοποιείται στο άρθρο 132, παράγραφος 2, τελευταίο εδάφιο, του κανονισμού 73/2009.